



Technologie in de verkiezingen 2021

PREMIUM

Alle programma's doorgespit

Door **Tijs Hofmans**

Redacteur privacy & security

[Feedback](#) • 30-01-2021 06:00

296

Samenvatting van de programma's

Ieder partijprogramma heeft inmiddels diverse passages en soms zelfs hele hoofdstukken over technologie en digitalisering. Het is anno 2021 een dusdanig belangrijk onderwerp dat het relevant is om te weten hoeveel aandacht de partijen eraan besteden. Het is misschien niet de meest wetenschappelijke methode, maar we hebben geprobeerd de interesse te meten door te kijken naar het totale aantal woorden in het programma, en naar het aantal woorden en passages over dit onderwerp. Daaruit valt te berekenen welk percentage van de verkiezingsprogramma's betrekking heeft op technologie.

Deze methode is niet feilloos, omdat het kopiëren van tekst uit pdf's natuurlijk nooit perfect gaat en omdat sommige conceptverkiezingsprogramma's verschillen van de definitieve programma's. De onderstaande tabel geeft slechts een grove indruk van het belang dat politici hechten aan digitalisering.

Partij	Partijprogramma totaal	Woorden over tech	Percentage
VVD	41.162	2586	6,28%
FvD	16.139	1003	6,21%
CDA	27.786	1592	5,73%
D66	70.325	3686	5,24%
		206	4,86%

Inhoudsopgave



PvdD	14.787	1308	3,04%
SGP	60.750	1190	1,89%
GroenLinks	20.744	379	1,83%
ChristenUnie	63.687	1054	1.65%
PVV	9399	144	1,53%
SP	10.143	113	1,11%
DENK	14.787	97	0,66%

Algemene onderwerpen

De verkiezingsprogramma's zijn in 2021 behoorlijk divers, maar er is een aantal punten waarover veel partijen ongeveer hetzelfde zeggen. In het schema hieronder zie je een aantal standpunten die in verschillende partijprogramma's voorkomen. Op sommige plekken worden de standpunten iets verhelderd.

De volgende punten komen aan bod:

Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten

Standpunt: de Wiv moet worden afgeschaft.

Uitleg: sommige partijen willen de Wiv veranderen of zelfs afschaffen.

Digitaks

Standpunt: er moet een 'digitaks' komen.

Uitleg: techbedrijven moeten een digitaks betalen op basis van bijvoorbeeld het aantal gegevens dat ze verzamelen van klanten.

Data als eigendom

Standpunt: burgers moeten zelf eigenaar worden van hun persoonlijke data.

Uitleg: sommige partijen vinden dat data persoonlijk eigendom moet worden. Dat is onder de huidige AVG niet het geval; die regelt alleen wat bedrijven en overheden wel en niet met data mogen doen.

Grote techbedrijven opbreken

Standpunt: er moet een mogelijkheid komen om grote techbedrijven op te breken.

Inhoudsopgave

ogelijkheid om misbruik van bijvoorbeeld data-inzet te voorkomen of om



Defensie

Standpunt: het leger moet meer geld krijgen om cybercapaciteiten uit te breiden.

Uitleg: de Nederlandse krijgsmacht moet zich meer gaan richten op bijvoorbeeld de bescherming van vitale infrastructuur en om landen waarvan het leger steeds digitaler te werk gaat, bij te benen.

Politie

Standpunt: de politie moet meer geld krijgen om cybercrime aan te pakken.

Uitleg: criminaliteit vindt steeds vaker online plaats, vooral tijdens de coronacrisis. Ook heeft steeds meer misdaad een digitale component. Daarom moet de politie meer geld krijgen om de kennis hierover te vergroten en meer criminelen op te sporen.

Algoritmes

Standpunt: bedrijven en overheden moeten meer openheid geven over het gebruik van algoritmes.

Uitleg: Na de toeslagenaffaire vinden veel partijen dat zowel overheden als bedrijven meer openheid moeten geven over hoe algoritmes werken en welke data ze gebruiken.

Toezichthouder op algoritmes

Standpunt: er moet een aparte toezichthouder komen voor de inzet van algoritmes.

Uitleg: gerelateerd aan het voorgaande punt pleiten sommige partijen voor een aparte toezichthouder die het gebruik van algoritmes bij de overheid in de gaten houdt.

Autoriteit Persoonsgegevens

Standpunt: de Autoriteit Persoonsgegevens moet meer geld krijgen.

Uitleg: de privacytoezichthouder krijgt al jaren structureel te weinig budget om het groeiende aantal meldingen van datalekken en mogelijke privacyschendingen te onderzoeken. Daar klaagt de AP ook zelf over. De waakhond zou daarvoor meer budget moeten krijgen.

	VVD	CDA	D66	CU	PvdA	GroenLinks	SP	50Plus	FvD	PvdD	PVV	Denk
Wiv												
Digitaks												
Data als eigendom				1								
Techbedrijven opbreken					2							



Algoritmes ⁵	3	4
Toezichthouder op algoritmes		
Autoriteit Persoonsgegevens	6	

1. Het CDA wil hiervoor een eigen wet.
2. De PvdA wil specifiek de overname van WhatsApp door Facebook terugdraaien.
3. FvD spreekt alleen over openheid bij grote techbedrijven, en niet over de overheid.
4. DENK wil 'een verbod op discriminerende algoritmes'.
5. VVD en D66 willen een nieuwe toezichthouder, GroenLinks wil een 'Nationaal coördinator dataverzameling' en de CU wil een toezichthouder voor 'Digitale veiligheid'.
6. De CU wil de AP hiervoor omvormen tot toezichthouder Digitale veiligheid.

Opvallende standpunten

Zoals je hierboven ziet, zijn er verschillende punten die in coalitiebesprekingen waarschijnlijk laaghangend fruit worden. Sommige partijen hebben echter standpunten waarin ze alleen lijken te staan, en niet zonder reden. Dit zijn een paar opvallende standpunten die we tegenkwamen in de verkiezingsprogramma's.

De VVD benoemt specifiek dat privacy in sommige gevallen ondergeschikt moet zijn aan misdaadbestrijding. De partij [wil dat opsporingsinstanties makkelijker informatie kunnen uitwisselen](#), zelfs als dat in strijd is met de privacywet. "De bestrijding van misdaad staat voorop, niet privacyregels", schrijft de partij. De VVD heeft het daarbij niet alleen over zware misdaad, maar ook over fraude. De partij noemt als voorbeeld ondernemers die schade oplopen door 'gesjoemel met creditcards, verzekeringen en spooknota's'. Ook op het gebied van de zorg vindt de VVD privacy soms een obstakel. Zorgverzekeraars moeten makkelijker data kunnen uitdelen en onderzoekers moeten makkelijker toegang tot medische data krijgen.

Het CDA wil de grondwet aanpassen om die 'uit te breiden met digitale grondrechten', maar veel informatie daarover geeft de partij niet.

Verschillende partijen, waaronder GroenLinks en D66, pleiten voor een exportverbod voor surveillancetechnologie. Ook willen die partijen een verbod op systemen, zoals drones, die automatisch beslissen over leven en dood.

De PvdA is de enige partij die in het verkiezingsprogramma heeft opgenomen voorstander te zijn van digitaal stemmen. Of tenminste, de partij wil dat de overheid 'de mogelijkheid tot digitaal stemmen krachtig nastreeft'. Ook pleit de partij voor een digitaal paspoort, een 'veilig middel voor digitale leeftijdsverificatie'. Opvallend is dat de PvdA ook wil dat er een wettelijk recht komt om in het weekend e-mails en berichten van werk uit te zetten.

Inhoudsopgave



D66 wil een Commissie Digitale Zaken. Ook de SP wil dat; die partij pleit voor een Commissie Digitalisering. D66 wil daarnaast dat ambtenaren zich kunnen laten bijscholen op het gebied van digitalisering, en opvallend is dat de partij pleit voor een Europese inlichtingen- en veiligheidsdienst.

Plannen die opvallen uit de programma's van de wat kleinere partijen, zijn met name van 50Plus, dat een gratis tablet en digitaliseringslessen wil hebben voor ouderen, en van de ChristenUnie, die crawlers en lokprofielen wil inzetten om mensenhandel onder sekswerkers op te sporen.

Het meest in het oog springende onderdeel uit welk partijprogramma dan ook is duidelijk dat van Forum voor Democratie. Dat wil als enige partij de Algemene verordening gegevensbescherming opzeggen en er een Nederlandse variant van maken, en de partij wil 'de cookiewet' opzeggen. De partij heeft het ook meer dan eens over de Wet bescherming persoonsgegevens, die al sinds 2018 niet meer bestaat, dus hoe serieus Forum daarover is, is de vraag. FvD heeft een complete sectie over ruimtevaart in het programma, met ambitieuze plannen. Zo zijn er plannen om naar Israëlisch voorbeeld een onbemande sonde naar de maan te sturen, om een eigen lanceerplatform op Aruba te bouwen en om een Nederlands alternatief voor GPS en Galileo te bouwen.

Het programma van de PVV is erg kort, maar heeft ten minste één onderdeel dat opvalt. De partij wil een 'gemeentelijke digitale schandpaal' voor veroordeelde zeden- en geweldsdelinquenten.

Inhoudsopgave

1. [Introductie](#)
2. [Regeerakkoord 2017](#)
3. [VVD](#)
4. [CDA](#)
5. [D66](#)
6. [ChristenUnie](#)
7. [GroenLinks](#)
8. [PvdA](#)
9. [SP](#)
10. [50Plus](#)
11. [Forum voor Democratie](#)
12. [Partij voor de Dieren](#)
13. [PVV](#)
14. [SGP](#)
15. [DENK](#)

Inhoudsopgave

[Singlepage layout](#)

Wat vind je van Tweakers Premium?

Geef je mening in [Het grote Tweakers Premium topic](#).

Lees meer

Aandacht voor tech

Tweakers duikt in de verkiezingsprogramma's



351



Meerdere politieke partijen willen aparte toezichthouder voor algoritmes

Nieuws van 30 januari 2021

[Politiek en recht](#)[D66](#)[Groenlinks](#)[Piratenpartij](#)[Pvda](#)[Pvv](#)[Sgp](#)[Verkiezingen](#)[Vvd](#)

IT Banen

[Meer vacatures](#)[Android app developer](#)

9292, Utrecht

[Software engineer Medical Intelligence](#)

Furore, Amsterdam

[Medior Consultant / IT Engineer](#)

VDP Automation BV, Nijmegen

Inhoudsopgave

IT trainingen bij Computrain

Reacties (296) - Moderatie-faq

-1	0	+1	+2	+3	Ongemodereerd
296	253	148	16	0	51

[Wijzig sortering](#)**LoCuTuS2000**

30 januari 2021 08:35

+2

De laatste tijd valt mij steeds meer en meer op dat journalisten niet meer objectief kunnen verslaan. Artikelen over politiek zijn meestal doorspekt met de voorkeur van de schrijver. Hier heb ik grote moeite mee omdat de meeste mensen echt zelf hun oordeel kunnen vellen als zij kennis hebben van de feiten.

Dit artikel heb ik ervaren als een objectief verslag van de partijprogramma's en is er zelfs hoor- en wederhoor toegepast. Zelfs de samenvatting geeft geen adviezen of oordelen. **Hulde voor dit artikel en de schrijver, een groot compliment is hier op zijn plaats!** Ook hulde voor de politieke partijen die uitgebreid hebben gereageerd op jullie stellingen.

[Reageer](#)**Nas T**

@LoCuTuS2000 • 30 januari 2021 12:09

+2

Niet alleen in politiek zie je dat denk ik. Als je kijkt naar de discussies die online gevoerd worden op bepaalde punten, zie je het fenomeen confirmation bias heel sterk naar voren komen. Daar heeft praktisch iedereen last van: we willen het eens zijn met elkaar en dan is het fijn dat je eigen standpunt als waar wordt gezien.

Voorbeeld van mezelf (mea culpa): ik ben bevooroordeeld als het gaat om Apple. Ik hekel Apple wegens hun beleid in hun ontwerpen dat er toe leidt dat consumenten onnodig financieel benadeeld worden. Voorbeeld is de hoge prijzen voor extra interne opslag voor een iPhone, die zomaar een factor 5 tot 10 kunnen zijn. Het weglaten van de 3,5mm jack, de regels voor toelating in de Apple App store, het proberen van het creëren van een monopolie op reparaties.

Allemaal feiten, maar wel bewust gekozen, omdat ik de overtuiging heb dat Apple niet goed is voor consumenten. Apple kan trouwens wel hele mooie producten maken, maar wel tegen een bepaalde prijs.

Inhoudsopgave



fabeltjesfuik?

Objectiviteit is gewoon lastig, zelfs al pretendeer je puur feiten te presenteren want het is heel makkelijk de gepresenteerde feiten zo te realiseren, dat je aanstuurt op een bepaalde overtuiging. Dat gebeurt in de politiek, dat gebeurt in de journalistiek, dat gebeurt in (online) discussies.

Je zal je dus moeten afvragen wat de intentie van je bron is. Een politieke partij is gekleurd. Journalistiek kan gekleurd zijn. Individuen ook. Wat de intentie is van een partij/individu is, is belangrijk en is soms makkelijk, soms lastig te zien.

Andersom kan ook: het kan super makkelijk zijn om de intentie/integriteit in twijfel te trekken, wat ik hier ook zie gebeuren. Ook daar kan je je afvragen: wat is de intentie van het bericht? Zit er niet een gekleurde lading achter?

Ik denk dat het iedereen helpt om kritisch te zoeken naar wat de volledige waarheid is en ons daarop te richten. Dan kan en mag je ook kritisch op je eigen denkbeelden zijn.

[Reageer](#)



Jaatoo

@LoCuTuS2000 • 30 januari 2021 09:31

+1

Wauw, ik heb even de verschillen in toon gelezen tussen partijen als VVD, D66, FVD en PVV en ik had juist heel sterk het gevoel dat de politieke voorkeur van de schrijver er vanaf droop. Of in ieder geval dat er bij sommige partijen (bedoeld of onbedoeld) een positieve of negatieve tendens wordt geprobeerd te creëren.

Edit: Een aantal reacties hierboven gelezen; Persoonlijk ben ik van mening dat hoewel een artikel op feiten berust is, de woordkeuze en opbouw van een artikel ook een positieve of negatieve klank kan geven. Hoe je iets schrijft is net zo goed een oordeel als wat je schrijft.

[Reactie gewijzigd door Jaatoo op 30 januari 2021 09:37]

[Reageer](#)

AUTEUR



Tijs Hofmans

@Jaatoo • 30 januari 2021 09:59

+1

Heb je een specifiek voorbeeld? Ik heb uiteraard hard geprobeerd dit niet te doen maar als je verwijst naar het 'ongrendwettelijk' punt uit het PVV-stuk: het is juist de taak van de journalistiek om zulke dingen bij hun naam te noemen

[Reageer](#)



de belangrijkste.

Bijvoorbeeld:

- Het statement dat de VVD waarschijnlijk weer de grootste gaat worden is naar mijn mening niet relevant voor het artikel en positieve beïnvloeding.

- D66 - het feit benoemen dat de partij die vooral op onderwijs focust geen goede IT plannen daarvoor heeft. Geeft een negatieve beïnvloeding. Misschien is deze wat onzichtbaar maar dit komt emotioneel over als: "ze kunnen niet eens hun hoofdpunt goed uitwerken".

- Bij FvD wordt een puntenlijst neergezet die 1 voor 1 een redactioneel commentaar heeft. Sommige als: "dit probeert NASA ook te doen". Dit geeft een indruk van na-afen en dus negatieve beïnvloeding.

- Bij de PVV wordt het losse a4tje duidelijk benoemd. Er zijn wel meer partijen waarvan het formaat van de plannen is veranderd maar bij de PVV moet het om een of andere reden specifiek benoemd worden. Geeft de indruk dat de PVV onprofessioneel is en dus negatieve beïnvloeding.

- Bij de PVV wordt (als poging tot humor?) specifiek "meer, meer, meer" gezegd refererend naar het "minder, minder" incident. Negatieve beïnvloeding.

[Reactie gewijzigd door Jaatoo op 30 januari 2021 10:32]

[Reageer](#)

AUTEUR



Tijs Hofmans

@Jaatoo • 30 januari 2021 10:33

+2

Fair enough. Ben het niet met allemaal eens, maar andere weer wel. Bij geen enkel punt was het de bedoeling iets te beïnvloeden maar snap dat je het soms als zodanig kunt opvatten.

- Het statement dat de VVD waarschijnlijk weer de grootste gaat worden is naar mijn mening niet relevant voor het artikel en positieve beïnvloeding.

Dit is gewoon een hard feit, ik zie niet in hoe dat iets zou beïnvloeden.

- D66 - het feit benoemen dat de partij die vooral op onderwijs focust geen goede IT plannen daarvoor heeft. Geeft een negatieve beïnvloeding.

Dat viel gewoon op, maar ik snap het punt.

- Bij FvD wordt een puntenlijst neergezet die 1 voor 1 een redactioneel commentaar heeft. Sommige als: "dit probeert NASA ook te doen". Dit geeft een indruk van na-afen en dus negatieve beïnvloeding.

Dit heeft puur en alleen te maken met het feit dat FvD het programma puntsgewijs heeft opgesteld. Het was overzichtelijker die puntenlijst over te nemen dan van ieder punt een nieuwe zin te maken. Maar sommige punten hebben wat extra context nodig. Die context staat ook bij andere partijen, bijvoorbeeld als ze voor iets

G staat. Dat is dus niet FvD-specifiek. De passage over NASA is ook geen indruk context.



Geeft de indruk dat de PVV onprofessioneel is en dus negatieve beïnvloeding.

Deze snap ik wel ja. Ik vond het wel een interessant gegeven en het is ook iets waar Wilders 4 jaar geleden zelf ook wel een ding van maakte, maar soit, heb je denk ik wel gelijk in ja.

- Bij de PVV wordt (als poging tot humor?) specifiek "meer, meer, meer" gezegd refererend naar het "minder, minder" incident. Negatieve beïnvloeding.

Ook wel een punt. Ik probeerde wat beeldspraak in te brengen in een programma waar verder weinig over te zeggen was.

[Reageer](#)



Solid Works

@Tijds Hofmans • 30 januari 2021 17:24

+2

Vraagje: waar is de piratenpartij gebleven in de samenvattingen en antwoorden op stellingen?

Hebben zij die stellingen niet beantwoord? En bij de samenvatting van het programma missen ze toch gewoon?

[Reageer](#)



Jaatoo

@Tijds Hofmans • 30 januari 2021 10:44

+1

Ondanks mijn kritiek blijft het een goed artikel die wel degelijk op feiten is gebaseerd. Je hebt het goed geschreven maar toch schemert er naar mijn mening wat persoonlijke voorkeur doorheen. Dat is gewoon menselijk en verder natuurlijk geen probleem.

Als laatste wil ik nog even toelichten waarom ik het punt van de VVD positieve beïnvloeding vind: Het is, naar mijn mening, niet relevant. As je het had weggelaten was het artikel er niet minder op geworden. Tegelijkertijd heeft het wel een psychologisch effect. Het spreekt namelijk de drang van mensen aan om bij de groep te willen horen. En roept dus een positieve emotie op.

[Reageer](#)



Atomsk

@Jaatoo • 30 januari 2021 14:30

+1

Er zijn ook opiniepeilingen die wekelijks aangeven hoe de fictieve zetelverdeling eruit zou zien wanneer er verkiezingen waren. Hebben die relevante psychologische effecten? Niet dat ik weet, dus om nu te stellen dat dit artikel dat wel heeft is nogal overdreven.

[Reageer](#)



Helaas lijkt dat er wel op, meen daar door de jaren heen meerdere onderzoeken over te hebben gelezen. Kan ze even zo snel niet vinden maar onder andere deze uit Denemarken:

<https://research.cbs.dk/en/...ls-shape-voting-behaviour>

Persoonlijk vind ik dat het verboden zou moeten worden om politieke peilingen te publiceren in aanloop naar een verkiezing. Ik vind het puur stemmingmakerij en mensen zijn er niet ongevoelig voor waardoor het erg ver kan doorwerken. Als een kleine partij het goed doet in zo'n peiling van die Hond, is daar ophef over en ontstaat ook meer media aandacht. Terwijl dat een peiling is van rond de 3000 mensen, waar wonen die? Hoe oud zijn ze wat is hun opleiding niveau? Het doet er niet toe want 3000 mensen peilen uit een poel van 17+ miljoen mensen is wetenschappelijk gezien waanzin als je het mij vraagt.

Maar ondertussen zetten die random 3000 mensen dus de gehele toon in de media. Vooral op TV wordt ook vaak gewoon een mooi statistiekje getoond en trots verteld 20% van de Nederlanders vindt dit. Zonder de kanttekening van hoe groot de sample was van gepeilde mensen. Ik kan mij voorstellen dat veel mensen daar dus gevoelig voor zijn, al helemaal met het schrikbarende gebrek aan enige nuance over die data.

[Reageer](#)



Kevinp

@HaX0r • 30 januari 2021 16:20

+1

Tegenwoordig is het landschap bijna zo zwart wit dat je daar wel haast aan moet denken ja.

IK wil niet dat de A de grootste wordt. Ik stem dus niet op partij X wat ik eigenlijk wil. Maar op partij Y want dan is het niet de A. Andersom kan ook, ik stem niet op Y, wil op Z stemmen, maar stem maar op de A om de andere dwars te zitten.

[Reageer](#)



Vizzie

@HaX0r • 30 januari 2021 18:27

+1

Als die groep van 3000 op de juiste manier is samengesteld kan je op basis van die 3000 echt wel wat zeggen over heel Nederland statistisch gezien.

[Reageer](#)



HaX0r

@Vizzie • 30 januari 2021 20:27

0



Het is quasiwetenschappelijk als je het mij vraagt. Naast de peiling resultaten is ook niets openbaar naar mijn weten en dus ook niet te toetsen.

Natuurlijk kan je überhaupt wel iets zeggen maar de vraag is denk ik of je dat wel wil zo vlak voor de verkiezingen terwijl het vermoeden er is dat het kiezers, en vaak de aandacht van de media, onbedoeld of niet beïnvloed. En al helemaal gestript van alle nuance die aan zo'n statistische gek claim hangen.

Ik heb het beeld dat we nogal peilgeil zijn hier in Nederland. Als ze al die tijd dat ze op TV over peilingen lullen nou eens zouden gebruiken om de partijen grondig uit te lichten. 🤔🤔

[Reageer](#)



Mangu429

@Atomsk • 30 januari 2021 15:40

+1

Er zijn ook opiniepeilingen die wekelijks aangeven hoe de fictieve zetelverdeling eruit zou zien wanneer er verkiezingen waren. Hebben die relevante psychologische effecten? Niet dat ik weet, dus om nu te stellen dat dit artikel dat wel heeft is nogal overdreven.

Geen reden om het in dit artikel dan ook maar te doen.

[Reageer](#)



Amito

@Jaatoo • 30 januari 2021 11:14

+1

Hoef niet perse. Men kan ook strategisch gaan stemmen omdat ze VVD zat zijn. Iets wat in 2013 gebeurde waardoor VVD en PvdA samen konden regeren.

[Reageer](#)



Jaatoo

@Amito • 30 januari 2021 11:49

+1

De groep waar jij over spreekt is waarschijnlijk niet dezelfde groep als de groep die zich zou laten beïnvloeden door deze regel in het artikel.

[Reageer](#)



WillySis

@Jaatoo • 30 januari 2021 18:55

+1

@[Tijs Hofmans](#) Mag ik jullie beiden een compliment maken voor de correcte, positieve en inhoudelijk sie?



ook het echte journalistieke werk als lezen, stellingen maken en aan de diverse partijen voorleggen. Dit is een redactioneel artikel wat het predicaat "premium" echt verdient.

De laatste reactie van @Jaatoo verdient het compliment ook. Er zijn niet veel mensen die ondanks een paar punten van kritiek toch zijn waardering laten blijken. De kritiek wordt ook netjes en duidelijk verwoord. Helaas is de lijkt de standaard discussie op internet fora meer en mee richting de grove taal te gaan die meer tot doel heeft om mensen pijn te doen dan om een constructieve discussie aan te willen gaan.

Beiden ook een compliment omdat jullie elkaars reactie goed lezen. Ik zie vaak reacties reacties voorbij komen waarbij mensen duidelijk maar heel vluchtig iets lezen en reageren op iets wat er helemaal niet staat. Goed lezen lijkt wel eens een kunst die steeds sneller lijkt te verdwijnen.

[Reageer](#)



litebyte

@Tijs Hofmans • 30 januari 2021 15:34

+1

Ten eerste dank voor dit onderzoeksartikel. Tweakers is de eerste die er uitgebreid de aandacht voor heeft.

M.b.t. de VVD....

Dit is gewoon een hard feit, ik zie niet in hoe dat iets zou beïnvloeden.

Nee, dat is het niet, het is een aanname. Een hard feit kan het gelukkiog niet zijn.

[Reageer](#)



Mangu429

@litebyte • 30 januari 2021 15:41

0

Zijn er ook zachte feiten?

[Reageer](#)



litebyte

@Mangu429 • 30 januari 2021 15:49

+1

Ik refereer even aan wat Tijs hofmans schreef. Een hard feit is een Blendle term (althans daar heb ik het al in diverse artikelen een aantal keren voorbij zien komen).

Een feit is een feit, net zoals een leugen een leugen is en vooringenomenheid vooringenomenheid is...De term 'hard' is in deze context bedoeld om het gelijk (van de desbetreffende auteur) extra te benadrukken.



Nou ja als je het zo semantisch gaat ontleden: dat ze WAARSCHIJNLIJK de grootste gaan worden is een feit. Consistent grootste in de peilingen, de eerstvolgende kandidaat erg ver erachter... Dus de waarschijnlijkheid is een feit.

[Reageer](#)



Gwildor

@Tijs Hofmans • 30 januari 2021 16:45

+2

Zo kun je alles wel rechtpraten. Wat een feit is, is dat ze in opiniepeilingen de grootste zijn. Of ze de grootste worden, is helemaal geen hard feit, want dat bepaalt de kiezer. Pas op 18 maart kun je dat stellen. Door daar voor de verkiezingen al op die manier over te praten, draag je wel degelijk bij aan de stemming waarbij de VVD wel moet winnen. En doordat er daadwerkelijk een bandwagon effect bestaat in de politiek, zal dat voor een significant deel een selffulfilling prophecy worden. Het kan bijvoorbeeld zo maar 5 zetels extra opleveren die anders naar, bijvoorbeeld, D66 of CDA waren gegaan.

[Reageer](#)



Vizzie

@Gwildor • 30 januari 2021 18:30

0

Hoezo rechtpraten? Hij stelt, waarschijnlijk op basis van de peilingen, dat ze waarschijnlijk weer de grootste worden.

Dat hoeft niet recht te worden gepraat, dat is gewoon zo ongeacht of jij of de auteur of ik daar een mening over hebben.

[Reageer](#)



litebyte

@Tijs Hofmans • 30 januari 2021 16:40

0

Waarschijnlijk heb je gelijk. mijn vraag is naar aanleiding van dit artikel, is het ook je wens of hoop? 😊

In tijden van crisis kiest de kiezer altijd voor iets wat al bekend is (ook al is dit qua competentie waardeloos) We zitten in een grote crisis. De kans dat de VVD mede alleen hierom dus weer de grootste wordt is inderdaad waarschijnlijk/aannemelijk. De kiezer vergeet de enorme hoeveelheid schandalen, ongelofelijke bestuurlijke incompetentie, schoffering en ronduit discriminatie onder verantwoordelijkheid van de huidige coalitie (met name van en bij de VVD) heel snel zodra er bepaalde zekerheden weer worden toegezegd die weer niet worden nagekomen, en dat is een feit.

[Reageer](#)

**pe0mot**

@Atomsk • 30 januari 2021 14:08

0

Beïnvloeding kan opzettelijk, of per ongeluk.

Bias is duidelijk als je op de persoon speelt en van het eerste uitgaat.

[Reageer](#)**Atomsk**

@pe0mot • 30 januari 2021 14:24

0

Nee, bias is hetzelfde als vooringenomen zijn. Je vindt bijvoorbeeld dat ze bij de VVD allemaal corrupte oplichters zijn, dus ieder punt van het partijprogramma zie je als een poging om jou te bedriegen. Je kunt daar echter een "biased" artikel over schrijven zonder dat je de bedoeling hebt om mensen te beïnvloeden.

Mijn punt is dat het nogal gekunsteld is. Wanneer er onopzettelijke beïnvloeding is, dan maak je je druk over een zelfverzonnen groep mensen die makkelijk te beïnvloeden zijn en die jij moet "beschermen". Is het opzettelijk, dan mag er wel wat meer bewijs bij over het doel van die beïnvloeding.

[Reageer](#)**Jaatoo**

@Atomsk • 30 januari 2021 15:34

+1

Zoals ik al aangaf in mij eerste reactie: het is een voorbeeld waaruit de mening/voorkeur van de auteur blijkt.

Het gaat hier dan niet zozeer over beïnvloeding door een van de partijen of de media maar hoe het artikel gelezen/geïnterpreteerd wordt.

Hetzelfde als de manier waarop de toon in jouw reactie bij mij negatieve emoties oproept ook beïnvloeding is. Echter kunnen sommige mensen zich daardoor laten leiden (wat vaak het geval is als er een persoonlijke aanval als reactie wordt gegeven) of niet (wanneer het argument los van de emotie gezien kan worden en men beschaafd met elkaar kan blijven discussiëren).

Verder ben ik helemaal niet uit op het beschermen van mensen, dat is een aanname die je doet, er is enkel een discussie ontstaan nadat ik mijn afwijkende mening deelde.

[Reactie gewijzigd door Jaatoo op 30 januari 2021 15:36]

[Reageer](#)



Als jij het schenden van de Nederlandse Grondwet slechts een randzaak vindt, tsja, dan kom je al snel in echokamers terecht...

[Reageer](#)



Gwildor

@Tijs Hofmans • 30 januari 2021 16:46

+2

De Nederlandse Grondwet is opgesteld door en kan ook veranderd worden door Nederlandse politici. Grondwetswijzigingen voorstellen is dus juist een taak voor de politiek.

[Reageer](#)



Kevinp

@Gwildor • 30 januari 2021 20:57

0

Het is natuurlijk wel zo dat we bij zo'n verandering ook rekening dienen te houden met andere partijen. Je moet deze wet namelijk 2x veranderen. Zelfs al heb je de benodigde meerderheid na 20 maart kan je nog steeds niet de grondwet veranderen(waarbij ik nog niet eens rekening houd met de eerste kamer).

[Reageer](#)



NielsFL

@Gwildor • 30 januari 2021 21:37

0

Inderdaad een vaak geziene doodoener, ook hier op Tweakers. "Het is de wet." Alsof je iets dan maar niet bespreekbaar moet maken. De wet wordt - gelukkig - zeer regelmatig aangepast.

De grondwet natuurlijk minder vaak, maar misschien wel vaker dan velen denken. Op <https://www.denederlandsegrondwet.nl/> zijn daar mooie lijstjes van te vinden.

[Reageer](#)



jetspiking

@Fluttershy • 30 januari 2021 10:12

0

Geef dan een concreet constructief voorbeeld waar hij wat mee kan, in plaats van een persoonlijke aanval. In dit geval had je beter niet kunnen reageren. De auteur vraagt zelfs om specifieke voorbeelden, zodat hij daar verbetering in kan brengen.

[Reactie gewijzigd door jetspiking op 30 januari 2021 10:16]

[Reageer](#)

**ralph075** 

@Fluttershy • 30 januari 2021 13:34

+1

Door de manier van reageren weet ik ook wel iemand die af is...

[Reageer](#)**Dargazo**

@Tij's Hofmans • 30 januari 2021 13:08

+1

'ongrondwettelijk', of 'voorstellen waar grondwetswijzigingen voor nodig zijn' ?
Zegt hetzelfde, maar naar mijn idee, is de tweede woordkeuze neutraler.

Het staat een politieke partij altijd vrij om grondwetswijzigingen voor te stellen, en op te nemen in haar partijprogramma.

Verder een goed artikel! Hulde voor de uiteenzetting!

[Reageer](#)**NielsFL**

@Dargazo • 30 januari 2021 21:41

0

Doet me een beetje denken aan het Amerikaanse gebruik van het woord "unlawful". Vaak zo ingezet om de suggestie te wekken dat iets "illegal" is, terwijl het eigenlijk alleen maar betekend dat de wet er niets over zegt.

[Reageer](#)**Astie**

@Tij's Hofmans • 30 januari 2021 10:22

0

Je hebt je hele bericht toegespitst op de digitale zaken van de partijprogramma's. Maar bij de PVV ga je toch je visie geven op andere zaken uit het partijprogramma.

Dat is zo ontzettend jammer. Verder complimenten voor het stuk.

[Reageer](#)**Astie**

@Jaatoo • 30 januari 2021 09:54

0

Ik ben het met je eens. Ik ben ook begonnen met het lezen van de stukken over de VVD. GL, PVV en FvD. En direct viel mij het stukje op over de sneer naar de PVV. Ook moest het A4tje nog even tussendoor ant dan blijkt de schrijver zich toch laat verleiden tot het doorschemeren van



selectief plaatsen van nieuws en het vooral niet kritisch interviewen van politieke figuren waar hun eigen politieke voorkeur naar uit gaat. Zo jammer dat politieke voorkeur van journalisten en redacteurs zo toon aangevend zijn geworden.

Verder vond ik het een uitstekend uitgebreid stuk die ik als ICTer heel goed kan gebruiken. Hulde

[Reageer](#)



Frij5fd

@Astie • 30 januari 2021 10:17

+1

Het ongrondwettelijk noemen van PVV-voorstellen die dat zijn lijkt me een prima zaak! Het A4-tje zou inderdaad niet genoemd hoeven te worden. Aan de andere kant: bij de Christenunie wordt ook vermeld dat het opvalt dat er zo weinig vermeld wordt over het digitale domein. Goed beschouwd is elke kwalificatie als veel of weinig, A4-tje dan teveel, maar het stuk wordt er ook leesbaarder door. Anders is het een dorre opsomming van feiten.

Goed premium artikel, wat mij betreft.

[Reageer](#)



Glup

@Frij5fd • 30 januari 2021 10:49

+2

Er wordt vaak gedaan alsof een politiek standpunt dat tegen de grondwet in gaat wederrechtelijk is en daarmee verwerpelijk.

Dat is onzin omdat niet wordt gesteld dat zo'n voorstel moet worden uitgevoerd onder de huidige grondwet. De grondwet kan en wordt voortdurend veranderd of zelfs anders geïnterpreteerd door de hoogste rechtsorganen. Een stelling dat iets 'ongrondwettelijk is' pas na toetsing van een rechter een feit dus waar. De bewering van de schrijver is daarmee onwaar.

Daarnaast heeft een partij als de PVV maar ook vele andere partijen aangegeven dat zij juist de grondwet willen veranderen. Dit niet benoemen terwijl de schrijver de programma's heeft gelezen en tegelijkertijd een partijpunt ongrondwettelijk te noemen kan daarmee als partijdig worden geïnterpreteerd.

De tekst: "**f**link ongrondwettelijk" duidt ook sterk op vooringenomenheid van de auteur.

Overigens hebben wij allemaal last van vooringenomenheid (ook ik 😊)

[Reactie gewijzigd door Glup op 30 januari 2021 11:09]

[Reageer](#)

[Reageer](#)**RocketKoen**

@devices • 30 januari 2021 19:22

0

In principe iedere rechter. zodra de wet is aangenomen en er iemand op basis van deze wet voor de rechter komt, kan hij claimen dat de wet tegen de grondwet in gaat. De rechter moet hier dan een oordeel over geven.

Uiteindelijk heeft de hoge raad het laatste woord.

En eigenlijk is het de taak van de 1e kamer om alle wetten die de 2e kamer aanneemt aan de grondwet te toetsen, voordat ze bekrachtigd worden. Al wordt het steeds vaker een politiek spel, waar een senator niet tegen een wet durft te stemmen als zijn partij in de regering zit. Of waar "steun in de eerste kamer" door kleine partijen wordt gebruikt als onderhandelpunt.

[Reageer](#)**Kevinp**

@RocketKoen • 30 januari 2021 20:58

0

De eerste kamer in de huidige vorm moet echt worden afgeschaft. Deze functioneert niet meer zoals die bedoeld is en is eigenlijk een soort extra tweede kamer. Geen controle, maar politieke spelletjes.

[Reageer](#)**Fluttershy**

@RocketKoen • 30 januari 2021 21:37

0

In principe iedere rechter. zodra de wet is aangenomen en er iemand op basis van deze wet voor de rechter komt, kan hij claimen dat de wet tegen de grondwet in gaat. De rechter moet hier dan een oordeel over geven.

[Well Yes, But Actually No](#)[Reageer](#)**nextware**

@Astie • 30 januari 2021 10:35

0

Ik vind het wel opvallend dat bij de partijen die qua politieke uitingen (zoals PVV en FvD) regelmatig in het nieuws komen veel punten vergezeld gaan met redactionele opmerkingen. Hierbij komt bij mij het gevoel tevoorschijn dat er met deze punten politieke voorkeuren worden getoond door de auteur van het artikel.

[Reageer](#)

AUTEUR

**Tijs Hofmans**

@nextware • 30 januari 2021 16:25

+1

Op bijna iedere pagina staat her en der wel ergens een redactionele opmerking, bijvoorbeeld als het gaat om voorstellen die nu al in de AVG staan, of bij de PvdA de opmerking dat experts denken dat digitaal stemmen onveilig is.

[Reageer](#)**benlanka**

@Jaatoo • 30 januari 2021 13:11

0

Er is wel 1 zin die niet neutraal overkomt (bij de pagina over de VVD):

Het verkiezingsprogramma bevat een lange sectie over het digitaliseren van de Nederlandse democratie. Daar staat, **gelukkig**, niets in over digitaal stemmen, (..)

Waarom is dat 'gelukkig'? Ja, er zijn veel veiligheidszorgen e.d. maar de woordkeuze is hier een onvervalst waardeoordeel. Dat doet afbreuk aan het verder uitgebreid en neutraal opgeschreven artikel.

[Reageer](#)**NielsFL**

@Jaatoo • 30 januari 2021 21:30

0

Ha. Ik dacht ook dat @LoCuTuS2000 die kant op ging toen ik zijn eerste zin las. Dat was namelijk - een beetje - mijn gevoel na het lezen. Zo zie je maar weer hoe interpretatie onderhevig is aan je eigen bias.

[Reageer](#)**jacob.korf**

@LoCuTuS2000 • 30 januari 2021 09:27

+1

Helemaal eens. Complimenten voor dit artikel. Dit soort vergelijkingen en beschouwingen zie je niet vaak. Ik ben eigenlijk wel benieuwd in hoeverre partijen ook blijven vasthouden aan hun partij punten, er worden gaandeweg ook veel concessies gedaan met andere partijen en standpunten gewijzigd. Wellicht leuk punt voor volgende keer om ook een stukje reflectie mee te pakken (verschil met vorige partijprogramma en wat is er in de afgelopen x jaar van gerealiseerd). Wel valt me op bij de samenvatting dat SGP lijkt te ontbreken bij de vergelijking (is denk ik niet bewust overigens).

[Reageer](#)

Nou ja, sommige punten van de partijen zijn zo dom, ik hoop dat ze die maar snel vergeten... Van de VVD las ik dit:

In de strijd tegen georganiseerde misdaad moet de staat zich nog te vaak aan te beperkte regels houden, terwijl voor criminelen alles lijkt toegestaan.

Wat moet je nu zeggen van zo'n idiote opmerking... Natuurlijk doen criminelen alles, duh, dat maakt ze crimineel. Een crimineel die netjes legale communicatie kanalen met een achterdeurtje gebruikt bestaan natuurlijk niet, dus het illegaal maken van encryptie werkt niet - om maar iets te noemen. Zucht. Serieus, VVD? Verder zijn hun policies best goed, maar dit is wel een blamage.

[Reageer](#)



GeoBeo

@LoCuTuS2000 • 30 januari 2021 09:20

0

Dit artikel heb ik ervaren als een objectief verslag van de partijprogramma's en is er zelfs hoor- en wederhoor toegepast.

Ik zou het graag met je eens zijn, maar ik vind het moeilijk: op de omslag bij het artikel staat het gebruikelijke handje vol partijen en van de !!50!! partijen waar je in 2021 op kunt stemmen wordt er buiten het kartel 1 uitgebreid behandeld. Er worden in dit artikel 14 partijen behandeld en als je het vluchtig doorleest zou je denken dat dat alle partijen zijn waar je op kunt stemmen in 2021. In werkelijkheid zijn het er dus 50.

In de samenvatting en vergelijkingen komt zelfs de piratenpartij niet meer aan bod?! En dat op een website als Tweakers?

Dus neutraal en objectief vind ik dit eigenlijk helemaal niet. Nederland zal niet veranderen als we met z'n allen op hetzelfde handje vol partijen stemmen dat de afgelopen 60 -70 jaar continu in de 2e kamer zaten (af en aan in de coalitie).

Zet de TV aan of lees de krant en ook daar krijgt alleen het handjevol dat in de kamer zit als enigen aandacht.

Oprechte vraag: hoe moet je als nieuwe partij doorbreken in Nederland als een falende demissionair minister letterlijk 99,99% meer in de media komt dan je kleine partijtje?

Ik weet 1 ding zeker: ik ga niet stemmen op een persoon of partij die op dit moment in de kamer zit, maar ik moest echt wel even graven buiten de gebaande paden om erachter te komen dat er meer partijen zijn. Dat schept weinig hoop voor de toekomst.

Persoonlijk vindt ik voor de toekomst van Nederland 1 enkele verandering het belangrijkste: invoering van een systeem zonder waardeloze onhaalbare kiesdrempel of andere trucs. Inclusief af te zetten en hervkiezingen af te dwingen. Daarmee hadden een hoop



PS: ik krijg weer -1 nog voordat een mens mogelijk meer dan 1 zin van mijn reactie heeft kunnen lezen.
Lekker bezig weer Tweakers. Lekker "neutraal" inderdaad.

[Reactie gewijzigd door GeoBeo op 30 januari 2021 09:26]

[Reageer](#)



Blokker_1999

@GeoBeo • 30 januari 2021 10:14

+1

Tijd is een kostbaar goed. Je moet, ook als journalist, je beschikbare tijd goed indelen. En dat betekent dat het onmogelijk is om het programma van alle 50 89 partijen tot in detail te bekijken en dat je dus een selectie moet maken. Dan ga je de focus dus leggen op die partijen die een kans hebben om verkozenen te mogen afvaardigen, op die partijen die een kans hebben om deel te mogen nemen aan regeringsvorming.

Dat de piratenpartij in het overzicht wordt meegenomen is al mooi. Deze partij heeft nog nooit 0,5% van de stemmen gehaald, nog nooit een zetel gehaald en zal dat, naar alle verwachtingen, ook dit jaar niet doen. Toch heeft de redactie besloten deze mee te nemen omdat er hier wel een doelpubliek voor die partij is. Daarnaast was deze partij de partij zonder verkozenen met de meeste stemmen.

Er zijn trouwens 89 partijen geregistreerd bij de kiesraad. Van sommige vind je ook niet meer dan alleen maar de naam. Ik had trouwens welgeteld 1 zoekopdracht nodig om de lijst van partijen te vinden.

Als kleine partij, met een beperkt budget moet je andere manieren zoeken om media aandacht te krijgen. En dat is niet zo vreemd. Je kan nu eenmaal geen gelijke aandacht geven aan 89 partijen, zeker als het gros van die partijen de meeste kiezers niet eens interesseert. Merk ook op dat het merendeel van deze partijen nieuw zijn en niet hebben deelgenomen aan de verkiezingen van 2017. Als partij doorbreken, daar heb je ofwel een sterke mediapersoonlijkheid voor nodig (hoe denk je dat de PVV in enkele jaren van nieuw naar tweede grootste partij is gegaan?) ofwel guerilla technieken toepassen om zoveel mogelijk in het nieuws te komen.

En ik ben zelf tegenstander van referenda die zulks een impact kunnen hebben. Veel te veel mensen gaan bij zulke referenda niet objectief stemmen, ze lezen zich niet in maar laten zich opjatten door anderen. Het is al te vaak aangetoond dat referenda gewonnen worden door de kant die het meeste uitgeeft aan reclame. Is dat democratisch? Dat is puur de macht van het geld.

[Reactie gewijzigd door Blokker_1999 op 30 januari 2021 10:43]

[Reageer](#)



Gelomidor

@Blokker_1999 • 30 januari 2021 10:59

+1

Nou indd vreselijk die referenda. Gaan allemaal tokkies die op Facebook zich hebben laten invloeden een
erwerp wat ons allemaal aan gaat.

erstand van zaken bepalen wat we gaan doen ipv door Facebook

**Michael_OsGroot**

@Gelomidor • 30 januari 2021 14:34

+1

Ik blijf dit een lastig punt vinden. Niemand vindt zichzelf de tokkie, iedereen denkt van zichzelf dat zij wel de welingelichte burger zijn die meer weet van zaken heeft dan de rest. In het verlengde vind ik het argument tegen het referendum zelfs een argument tegen de democratie: als de aanname al is dat 'de facebooktokkie' niet in staat is zijn mening te uiten in een referendum, waarom dan wel bij de tweede kamer verkiezingen? En zo nee, hoe gaan we dan een criterium stellen over wie wel en wie niet mag stemmen?

[Reactie gewijzigd door Michael_OsGroot op 30 januari 2021 14:34]

[Reageer](#)**nono_einstein**

@Blokker_1999 • 30 januari 2021 11:47

0

Tja, als er vervolgens partijen specifiek in het leven geroepen zijn voor de hier gerefereerde standpunten dan is het onverkoopbaar om deze NIET mee te nemen in het gehele epistel...

[Reageer](#)**litebyte**

@Blokker_1999 • 30 januari 2021 17:15

0

En ik ben zelf tegenstander van referenda die zulks een impact kunnen hebben. Veel te veel mensen gaan bij zulke referenda niet objectief stemmen, ze lezen zich niet in maar laten zich opjatten door anderen. Het is al te vaak aangetoond dat referenda gewonnen worden door de kant die het meeste uitgeeft aan reclame. Is dat democratisch? Dat is puur de macht van het geld.

De kiezer (elke) stemt **nooit** objectief, dat is bij verkiezingen zo en dat is ook zo bij referenda. D Zelf ben ik een groot voorstander van referenda omdat het nog de enige mogelijkheid is om bestuurlijke keuzes waar een groot deel van de bevolking het wel/niet mee eens op de meest democratische wijze duidelijk te maken (al dan niet bindend.)

De drogredenen die altijd door tegenstanders worden gebruikt als: referenda zijn voer voor populistten, wie het grootste budget voor communicatie/media heeft wint is allemaal al aangetoond dat dit hellmaal niet hoeft maar wel goed geregeld moet worden - er wordt nog wel eens aan het Brexit referendum gerefereerd door tegenstanders van referenda. De keuze van brexit is niet bepaald door de kiezer maar door facebook. Dan heb je te maken met een heel ander probleem. waar best wel eens een referendum over gehouden kan worden

en aan dit artikel - een referendum over de sleepwet in 2018 is zo'n mooi delijk met de uitkomst van een referendum gebeurd is natuurlijk ook belangrijk

[Reageer](#)**Toettoetdaan**

@GeoBeo • 30 januari 2021 10:07

+1

Volgens mij ben je de intro vergeten te lezen.

[Reageer](#)**Glup**

@Toettoetdaan • 30 januari 2021 10:32

0

Volgens mij ben je de intro vergeten te lezen.

Heb jij de subkop wel gelezen?

Alle programma's doorgespit

Afgezien van dat is het natuurlijk niet haalbaar om alle partijen in dit onderzoek mee te nemen maar het lijkt mij zeker wenselijk om in ieder geval alle partijen die worden gemeten in de peilingen mee te nemen 😊

[Reactie gewijzigd door Glup op 30 januari 2021 10:34]

[Reageer](#)**Audioot**

@Glup • 30 januari 2021 11:07

+1

We hebben voor dit artikel alleen de partijprogramma's van de grootste partijen bekeken. Om het overzicht niet te groot te maken, hebben we ervoor gekozen alleen de programma's te bekijken van partijen die tijdens de verkiezingen in 2017 in de Kamer zijn gekomen.

Duidelijker dan dit wordt het niet volgens mij...

[Reactie gewijzigd door Audioot op 30 januari 2021 11:09]

[Reageer](#)**Glup**

@Audioot • 30 januari 2021 11:18

+1

Mee eens dat die tekst duidelijk is alleen is dat niet consistent met de subkop.

Natuurlijk moet er een keuze worden gemaakt en natuurlijk zal die keuze niet iedereen behagen want in zoals nu kan je je afvragen of de keuze van partijen die in 2017 meededen het zullen denken dat de partijen die in de huidige peilingen meedoen met bv meer



Hoe dan ook is het in ieder geval een interessant en relevant artikel geworden 👍

[Reageer](#)



Toettoetdaan

@Glup • 30 januari 2021 12:36

+1

Een uitbreiding met partijen die nu in de peilingen kans maken op een zetel en een serieus partij programma hebben, zou niet misstaan.

Maar goed, dat zou alleen JA21, BIJ1 en Code Oranje zijn.

[Reageer](#)



deregtx

@Toettoetdaan • 30 januari 2021 12:47

+1

BIJ1 staat alleen in een peiling op 1 zetel. Code Oranje staat op 0 nadat JA21 (nu op 3 zetels) mee ging doen. Maarja ze zijn wel kansrijker dan die Piratenpartij die er dan wel bijstaat.. Dus JA21 zou sowieso erbij moeten staan.

[Reageer](#)



Anders

@GeoBeo • 30 januari 2021 10:46

+1

Oprechte vraag: hoe moet je als nieuwe partij doorbreken in Nederland als een falende demissionair minister letterlijk 99,99% meer in de media komt dan je kleine partijtje?

Je moet als nieuwe partij een verhaal hebben en dat verhaal weten te vertellen. LPF stond in de peilingen op bijna 20 zetels voordat Fortuyn werd vermoord. FvD kwam bij hun eerste verkiezingsdeelname meteen met 2 zetels in de Tweede Kamer en steeg daarna in peilingen ook door richting de 20 zetels. Dus kom niet aan met "het is kansloos".

PS: ik krijg weer -1 nog voordat een mens mogelijk meer dan 1 zin van mijn reactie heeft kunnen lezen. Lekker bezig weer Tweakers. Lekker "neutraal" inderdaad.

Waarschijnlijk omdat je in je eerste alinea direct begint met een complottheorie ("het kartel") en vervolgens gaat klagen over gebrek aan neutraliteit bij anderen.

[Reageer](#)



strigi

@LoCuTuS2000 • 30 januari 2021 14:15

+1



source publiceert. D66, PvdA, GroenLinks, Piratenpartij noemen dit. CDA staatssecretaris Knops heeft er de afgelopen regeerperiode werk van gemaakt en CDA minister De Jonge heeft de CoronaMelder volgens open source methodologie uitgevoerd. Ik heb de indruk dat er een consensus is voor het open sourcen van overheidssoftware, maar in hoeverre komt dit terug in de verkiezingsprogrammas?

Na de toeslagenaffaire willen de coalitiepartijen 'radicale transparantie'. Dat zijn stoere woorden, maar worden ze ook opgevolgd met beleid?

[Reageer](#)



obimk1

@LoCuTuS2000 • 30 januari 2021 11:40

0

Ben van mening dat we een **ministerie van ICT en informatie voorziening** moeten hebben.

- Betere integratie tussen verschillende ministeries
- Hopelijk structurele vermindering van dure en falende ICT projecten
- Cyber crime, Darkweb
- Blockchains
- Crypto Currency

[Reageer](#)



Chevalric

@obimk1 • 30 januari 2021 14:11

+1

Dit is een van de punten die Volt Nederland in hun programma heeft staan. Daarnaast is Volt volgens mij een serieuzere kanshebber voor zetels dan de Piratenpartij die al meerdere verkiezingen geen poot aan de grond krijgt.

[Reageer](#)



ypetyron

@obimk1 • 30 januari 2021 15:56

0

Dan zou ik zeker het partijprogramma van Volt checken. Naar mijn mening de enige partij die zich echt pro-actief ipv reactief opstelt ten opzichte van technologie en digitalisering.

[Reageer](#)



SpAsMic

@LoCuTuS2000 • 30 januari 2021 11:21

0

nen in verslaglegging en waar nieuws van wordt gedaan maakt alle media



te behalen, is hier een schrijnend voorbeeld van.

[Reageer](#)



litebyte

@LoCuTuS2000 • 30 januari 2021 15:03

0

Objectiviteit..echte objectiviteit, die is er nooit geweest. Zelf ben ik al lang werkzaam in de media (voornamelijk voor een buitenlandse media organisatie) en zolang ik me kan herinneren is er nooit echte objectieve media geweest. Vooringenomenheid bij de media is er altijd, en dat is ook helemaal niet erg als de media organisatie dit zelf goed duidelijk maakt, en niet vals-objectief overkomt of zegt objectief te zijn.

Ik zie een ander probleem en dat is dat de zogenaamde mainstream media niet meer in een strijd met elkaar is verwickeld maar vooral met al die andere 'media' organisaties die er niet toe behoren. En het frappante is dat die strijd vooral wordt uitgevochten op iets wat via slimme algorithms wordt aangestuurd door een aantal zeer grote organisaties die zich omschrijven..als social media.

De media is allang niet meer de media dat het vroeger was, als het journalistiek geweten met goede onderzoeksjournalistiek, op basis van feiten ipv aannames. Trending (op social media) is wat tegenwoordig telt en wat nieuwsbepalend is. En waar bots tegenwoordig al complete artikelen schrijven op basis van de trends.

Neem nu het AD (& co.), grotendeels een waardeloze brei aan gesponsorde artikelen, overgetypte trending topics aangevuld met twitterende zelfingenomen columnisten.

De media zoals die ooit kwaliteit had is allang dood.

<https://www.apache.be/201...nalistieke-ziel-verkoopt/>

Wat in bovenstaande uitstekend artikel is beschreven op basis van onderzoek is de laatste jaren enorm uitgebreid. Hou dat maar in gedachten met de aankomende verkiezingen als er weer een kritiekloos diepte interview in de massa- of 'waarheids'media staat met een of andere partijleider.

[Reageer](#)



Hentailord

@LoCuTuS2000 • 30 januari 2021 16:30

0

Ja dat merkte ik ook al de laatste 4 jaar ik kan niet meer naar het nieuws kijken daardoor vooral nu met Corona er is bijna niets op het nieuws buiten de dagelijkse sterfte en besmetting cijfers.

[Reageer](#)

Fluttershy @LoCuTuS2000 • 30 januari 2021 09:03

-1



S0epkip

@Fluttershy • 30 januari 2021 09:16

+1

De grondwettelijkheid van een voorstel is gewoon objectief te toetsen, dus waar heb je het over?

[Reageer](#)

Fluttershy @S0epkip • 30 januari 2021 09:21

-1



Blokker_1999 

@Fluttershy • 30 januari 2021 10:16

+1

Euhm, als de grondwettelijkheid eenvoudig af te toetsen is, dan is het geen mening maar een feit. Dat dit feit weinig toegevoegde waarde heeft maakt het nog geen mening.

[Reageer](#)

Fluttershy @Blokker_1999 • 30 januari 2021 10:58

-1



Blokker_1999 

@Fluttershy • 30 januari 2021 11:23

+1

Zoals anderen al aangegeven hebben is het wel degelijk relevant. Wanneer een partijprogramma duidelijk ongrondwettelijke standpunten bevat is dat een teken dat de kans klein is dat deze partij zal kunnen deelnemen aan regeringsdeelname. En zonder deelname heb je weinig kans om je programma te realiseren.

[Reageer](#)

Fluttershy @Blokker_1999 • 30 januari 2021 14:36

-1



Toettoetdaan

@Fluttershy • 30 januari 2021 10:10

+1

Ergens anders in de comments schrijft de auteur dat het zijn journalistieke plicht is om dat te benoemen. Het niet benoemen zou juist ook weer gekleurd zijn.

[Reageer](#)

1



Omdat er dus een aantal zaken zijn in het PVV programma waarvan het onmogelijk is dat ze doorgevoerd worden. Zelfs al krijgen ze de meerderheid.

Die punten staan er dus vooral in om kiezers te overtuigen, maar eigenlijk is dat misleidend.

Dat niet benoemen is pro PVV, dat misleidend benoemen is anti PVV, het slecht bestempelen als 'ongrondwettelijk' is de gulden middenweg waar je wel de lezer informeert, maar geen oordeel uitspreekt.

[Reageer](#)**Flutter shy**

@Toettoetdaan • 30 januari 2021 13:17

0

Dat niet benoemen is pro PVV

Iets niet benoemen is geen stellingname.

[Reageer](#)**Snowfall**

@Toettoetdaan • 30 januari 2021 13:31

0

Die punten staan er dus vooral in om kiezers te overtuigen, maar eigenlijk is dat misleidend.

Je beschrijft hier dus vrijwel elk verkiezingsprogramma van elke partij die heeft meegeregeerd de afgelopen 10 jaar.

[Reageer](#)**R3m3d7**

@Flutter shy • 30 januari 2021 10:29

+1

Als een partij dingen wil doen die grondwettelijk niet kunnen is dat geen randzaak maar redelijk belangrijk om te weten voordat je op zo'n partij stemt, het gaat namelijk in ons systeem 99% zeker niet gebeuren.

Uit jouw houding naar de schrijver komt 10x zoveel voorkeur naar boven dan uit het stuk zelf.

Je emotionele en vreemde "ik sla vanaf nu alles van je over"-reactie op het stuk zegt niets over z'n objectiviteit, het zegt wel iets over jou.

[Reactie gewijzigd door R3m3d7 op 30 januari 2021 11:11]

[Reageer](#)

januari 2021 10:49

-1



Je blijft jezelf herhalen, het is geen mening maar een objectief feit.

Als een partij iets wil doen waarbij de kans van slagen objectief gezien zo goed als nul is is het geen mening om daarvoor te waarschuwen.

Het zou wel een mening zijn om te zeggen dat het plan slecht is of een negatieve impact op nederland zal hebben, dat is een waardeoordeel.

De manier waarop het hier verwoord is is feitelijk zonder waardeoordeel en 100% in orde qua journalistieke insteek.

[Reageer](#)

Fluttershy @R3m3d7 • 30 januari 2021 13:20

-1



R3m3d7

@Fluttershy • 30 januari 2021 14:23

+1

het aankaarten van onhaalbare beloftes is een heel belangrijke rol voor elke journalist, het is deels hun meerwaarde. En zolang het over feiten gaat zoals hier is er niets mis mee. Jij probeert de rol van de journalist te verkleinen in dit geval omdat hun meerwaarde je niet aanstaat. Tikkeltje doorzichtig is het.

[Reageer](#)

Tranquility @Fluttershy • 30 januari 2021 17:34

-1

Fluttershy @Tranquility • 30 januari 2021 18:13

-1



Firecrash

@Fluttershy • 30 januari 2021 09:05

0

Heeft hij je op de tenen getrapt? Man man man, is toch gewoon een feitelijke aanname?

[Reageer](#)

Fluttershy @Firecrash • 30 januari 2021 09:11

-1



PCG2020

@Fluttershy • 30 januari 2021 09:41

0

Tja, dan was de alinea over de PVV één zinnetje geworden:

(...) De Partij voor de Vrijheid wil op het gebied van digitalisering vooral inzetten op meer, meer, meer



PVV is nu eenmaal een 'one-man-one-issue'-partij met zeer twijfelachtige ideetjes.

[Reageer](#)



NMN1665

@Fluttershy • 30 januari 2021 09:37

+1

Als het programma van de pvv de grondwet tart dan is het benoemen gewoon juist. En niet politiek.

[Reageer](#)



kimborntobewild

@NMN1665 • 30 januari 2021 10:30

+1

Als het programma van de pvv de grondwet tart dan is het benoemen gewoon juist. En niet politiek.

Ik ga niet op de PVV stemmen (die partij is een complete ramp voor het (leef)milieu) maar het benadrukken dat nieuwe voorstellen ongrondwettelijk zijn, is wellicht minder handig. Je dient - als politieke partij zijnde - toch *juist* nieuwe wetten in om de huidige wetten* aan te passen? Lijkt me niet meer dan logisch dat politieke partijen nieuwe wetten willen.

*: Of dat nu wetten of grondwetten zijn, doet er niet zo heel veel toe.

[Reactie gewijzigd door kimborntobewild op 30 januari 2021 10:31]

[Reageer](#)



NMN1665

@kimborntobewild • 30 januari 2021 10:37

+1

Lol wat??? Er is een groot verschil tussen een wet en een grondwet. Nieuwe wetten voorstellen is prima en soms wenselijk. Echter iets voorstellen wat tegen de grondwet in gaat zal weinig kans van slagen hebben. Daarmee is het niet meer of minder als verkiezingsretoriek.

[Reageer](#)

Tranquility @kimborntobewild • 30 januari 2021 16:59

-1

Tranquility @kimborntobewild • 30 januari 2021 17:47

-1

Fluttershy @NMN1665 • 30 januari 2021 09:39

-1



NMN1665

30 januari 2021 09:58

+1

[Reageer](#)**litebyte**

@NMN1665 • 30 januari 2021 15:43

+1

Een verkiezingsprogramma is inderdaad relevant als dit ook de kiezer vertrouwen geeft dat het is opgesteld op basis van uitvoerbaarheid, en niet op basis van wensdenken, populisme of gewoon keihard liegen (al dan niet in combinatie met de eerste 2.)

[Reageer](#)**Frij5fd**

@Fluttershy • 30 januari 2021 10:22

+1

Als een politieke partij dingen voorstelt die enorme stappen vereist omdat het een grondwetswijziging vereist en afscheid van de EU (omdat daar diezelfde rechten ook gelden), is het wel goed dat in een artikel daar op gewezen wordt.

[Reageer](#)**Fluttershy** @Frij5fd • 30 januari 2021 10:50**-1****Firecrash**

@Fluttershy • 30 januari 2021 12:02

+1

Omdat die beslissingen (in)direct invloed uitoefenen op onze technische sector én die businesstak. Denk je dat ASML in Nederland zou blijven als we uit de EU stappen? (en daarmee veel meer bedrijven).

Sorry maar zoals hierboven aangegeven is het volkomen terecht dat de schrijver dit benoemt.

[Reageer](#)**Fluttershy**

@Firecrash • 30 januari 2021 21:41

0

Ik snap het bruggetje tussen Hofmans die zijn politieke mening niet uit zijn artikelen kan laten en de gevolgen van een Nexit rond ASML niet helemaal...

[Reactie gewijzigd door Fluttershy op 30 januari 2021 21:42]

[Reageer](#)

1



dan een kleine twintig jaar te laat mee. Tegen die tijd moet je vooral voorkomen dat je een van de kolonisten raakt, gaan er waarschijnlijk maandelijkse (of nog veel vaker) starships van SpaceX op en neer en kun je een payload ter grote van een kleine sonde voor een miljoen of minder meesturen. Nee, laten we dan vooral enorm gaan inzetten op een sonde maken die we ook dan überhaupt zelf niet bij de maan kunnen krijgen zonder hulp van de Russen, Amerikanen en Chinezen 😊

[Reageer](#)**tweaker2010**

@pagani • 30 januari 2021 20:29

+1

Klinkt altijd cool dat je als partij kunt zeggen dat je naar de maan wilt (of naar Mars). Het levert jan met de pet niets op en kost vele miljarden. Laat Elon Musk de kastanjes maar uit het vuur halen inderdaad.

[Reageer](#)**hottestbrain**

30 januari 2021 07:31

+1

Ik mis nieuwkomer Volt in dit lijstje, die een vrij gave kijk op ICT heeft!

[Reageer](#)

AUTEUR

**Tijs Hofmans**

@hottestbrain • 30 januari 2021 10:02

+2

I know, maar zoals ik in de inleiding schreef heb ik alleen partijen behandeld die op dit moment al in de Kamer zitten. Anders zijn het er écht veel te veel en dan moet en keuzes maken. Waarom dan bijvoorbeeld wel Volt en niet een van de zeven partijen van Henk Krol?

[Reageer](#)**jsiegmund**

@Tijs Hofmans • 30 januari 2021 10:46

+1

Omdat Volt heel expliciet een punt maakt van "digitale zaken" (ze willen daar een minister voor aanstellen) had ik ze er ook graag bij gezien (zie https://twitter.com/VoltNL_/1355138655053094919?s=19). Ik neem aan dat je doelgroep de mensen zijn die het belangrijk vinden dat technologie op een serieuze manier wordt behandeld in Den Haag. Gezien de recente ontwikkelingen alleen maar steeds relevanter. Dan is het ook relevant om nieuwe partijen te benoemen die hier een expliciet punt van maken, zodat men weet dat er ook iets anders te kiezen valt.

Als Henk Krol hier ook een heel expliciete dingen over heeft gezegd in partij programma's geldt daar hetzelfde voor de andere partijen.

Inhoudsopgave



AUTEUR

**Tijs Hofmans**

@jsiegmund • 30 januari 2021 11:49

+1

Er zijn heel veel partijen die een punt maken van digitalisering. Als je een partij wel meeneemt en een andere niet maak je een arbitrair onderscheid.

[Reageer](#)**jsiegmund**

@Tijs Hofmans • 30 januari 2021 13:52

+1

Ja je maakt onderscheid, eens. Maar op een heel duidelijk onderwerp, toch? Maar oke, als alle splinterpartijtjes ook ministers van digitale zaken e.d. in hun partijprogramma hebben staan, dan is het inderdaad veel werk. Vind het toch jammer, ik merk dat dit soort partijen in heel veel vergelijkingen, peilingen en in de media in het algemeen maar vrij weinig aandacht krijgen. En dat in een politiek landschap waarin we steeds roepen dat een hoop mensen zich niet vertegenwoordigd voelen. En waar de zittende partijen op zich al kans genoeg hebben gehad om aan te tonen dat ze er een rommeltje van maken (op digitaal gebied, that is). Wanneer ik dan de partij waar mijn persoonlijke interesse naar uitgaat in dit soort stukken niet terug zie versterkt dat datzelfde gevoel alleen maar.

Maar alle respect en begrip voor je standpunt, ik snap het dilemma.

[Reageer](#)

AUTEUR

**Tijs Hofmans**

@jsiegmund • 30 januari 2021 14:25

+2

Ik heb door alle comments hierover wel zitten denken om de kleinere partijen toch eens nader te bekijken, misschien een apart artikel met een beperkt aantal partijen met ideeën. Maar dan moet ik heel even nadenken over welk onderscheid ik dan zou maken, en afwegen of dat echt de tijd waard is (want die programma's doorlezen kost HEEL veel tijd...)

[Reageer](#)**jsiegmund**

@Tijs Hofmans • 30 januari 2021 14:29

0

Kijk, heeft het toch zin om er een opmerking over te maken 😊 Leuk Tijs, ik hoop dat het er van komt!

[Reageer](#)**hottestbrain**

0 januari 2021 18:05

0

1



doorverwijzen :-). Eventueel kan ik ook regelen dat je een samenvatting van de standpunten krijgt, scheelt weer het doorlezen van het hele programma 😊

[Reageer](#)**litebyte**

@Tijds Hofmans • 30 januari 2021 16:27

0

Klopt, op 'papier' wel. Verkeizingsretoriek over veiligheid voor de burger (let op: het voorbeeld van het RIVM zal door tal van partijen gaan worden gebruikt)

Ieder met enige politieke ontwikkeling snapt dat (zeker ICT beleid) grotendeels door de markt wordt bepaald in Nederland. De ICT kennis van politiek (bestuurlijk) Nederland is met enkele uitzonderingen (dan met name bij de thema partijen uitzonderlijk laag. Dan hebben we daarnaast nog te maken met tal van (EU/int) afspraken die m.b.t. privacy/uitwisseling van persoonsgegevens nooit gaan veranderen en waarin zeker Nederland niet bepalend is. Dat er relatief zo weinig politieke aandacht voor ICT/technologie is, geeft exact aan wat het probleem is.

Een apart Nederlands ministerie voor (ICT)technologie & ontwikkeling is een prima idee maar gaat nooit gebeuren.

[Reageer](#)**yannickdoteu**

@jsiegmund • 30 januari 2021 11:08

+1

Hier ben ik het mee eens. Ik vind het goed dat in dit artikel de bestaande partijen in de Kamer vergeleken worden. Ik denk dat de meeste lezers van Tweakers het eens is dat technologie een heel belangrijk en ondergewaardeerd thema is en is het natuurlijk belangrijk om te weten waar je in dit thema voor zou stemmen.

Wat ik *heel* goed vind aan het artikel is dat er ook aandacht besteed wordt aan ideeën buiten de gevestigde politiek en dus dat de Piratenpartij is opgenomen in de vergelijking. Volt zou om die reden daarom ook opgenomen mogen worden, wat mij betreft. Voor velen zijn Volts standpunten rond digitalisering wellicht niet het meest kenmerkend voor de partij (zoals bij de PP), maar in het partijprogramma wordt er serieuze aandacht aan besteed en stellen ze het op als 1 van hun 6 doelen. Naar ik weet is er geen andere nieuwkomer partij die zich daar net zo duidelijk in onderscheid.

Niettemin bedankt voor de goede journalistiek!

[Reageer](#)**hottesthrain**

2021 11:37

0



Maar heel eerlijk, als je een overzicht van partijstandpunten maakt, doe dan wel alle partijen. Desnoods kortere samenvattingen van kleine partijen op 1 pagina die 'nieuwkomers' heet.

[Reageer](#)

AUTEUR



Tijs Hofmans

@hottestbrain • 30 januari 2021 11:48

+1

'Alle partijen', dat zijn er 89... Dat is niet realistisch

[Reageer](#)



hottestbrain

@Tijs Hofmans • 30 januari 2021 12:23

+1

Right, dat had ik niet helemaal aan zien komen dat het er zo veel zijn. In dat geval snap ik de schifting, maar blijf ik het jammer vinden dat nu net die ene echt vernieuwende partij op dit gebied buiten boort valt. (shoutout naar de piraten die er wel staan en ook vernieuwend zijn).

[Reageer](#)



Chevalric

@Tijs Hofmans • 30 januari 2021 14:20

+1

En als je dan een schifting maakt op de partijen die voldoende ondersteuningsverklaringen hebben om ook echt mee te doen bij de verkiezingen?

Ik heb net de lijst van 89 bekeken op Wikipedia en ik vermoed dat velen die drempel niet gaan halen. Volt heeft in ieder geval wel genoeg én heeft specifiek een punt over digitale zaken.

[Reageer](#)



Klaaspier

@Tijs Hofmans • 30 januari 2021 14:05

0

Waarom zou je daar een objectieve reden voor nodig hebben? Als journalist ben jij toch volledig vrij om te kiezen welke partijen je hier in mee wil nemen?

[Reageer](#)

AUTEUR



Tijs Hofmans

@Klaaspier • 30 januari 2021 14:26

+1

nen overkomen als een voorkeur voor een of ander. Dat moet je niet willen als



Hemingr @Tijds Hofmans • 30 januari 2021 17:53

-1



Herax10NL

@hottestbrain • 30 januari 2021 09:25

+1

Ik had nog nooit van de partij gehoord, dus ff vlot door de website en standpunten gegaan. Hun kijk op ICT is imo ook gelijk het enige wat ik gaaf vind aan die partij. Dan gaat mijn persoonlijke voorkeur toch eerder richting de piratenpartij. Niet dat ik ook al enig idee heb wat ik ga stemmen.

[Reageer](#)



12345j

@hottestbrain • 30 januari 2021 09:29

+1

Ik miste Volt ook!!

Blijkbaar moet je dus al een zetel hebben om in het overzicht te geraken. Jammer. Er zou op zijn minst een korte melding van deze partij moeten zijn in mijn ogen zodat het echt objectief is.

[Reactie gewijzigd door 12345j op 30 januari 2021 09:35]

[Reageer](#)



Martinspire

@hottestbrain • 30 januari 2021 11:21

+1

Die hadden gister nog een AMA op reddit:

https://www.reddit.com/r/...rste_europese_partij_die/

[Reageer](#)



Dauthi

30 januari 2021 11:32

+1

Is er een mogelijkheid om partijprogramma's en datgene wat ze gestemd hebben in de Kamer de afgelopen 4 of 8 jaar naast elkaar te leggen?

Zodat je kan zien of de partijen en poppetjes populistische praatjes verkopen of echt opkomen voor een bepaalde standpunt.

[Reageer](#)



+2



Zodat je kan zien of de partijen en poppetjes populistische praatjes verkopen of echt opkomen voor een bepaalde standpunt.

Je kunt wel gewoon zien hoe partijen gestemd hebben: <https://www.openkamer.org/stemmingen/>

Een andere site die iets soortgelijks laat zien: <https://stemmentracker.nl/>

Er zijn ook sites die zich in specifieke onderwerpen richten, zoals de Privacy Barometer, die laat zien hoe de diverse partijen over dat specifieke onderwerp stemmen:

https://www.privacybarometer.nl/onderwerpen/keuze_partijen_over_privacy

Reageer



kimborntobewild

30 januari 2021 07:16

+1

De PvdA is de enige partij die in het verkiezingsprogramma heeft opgenomen voorstander te zijn van digitaal stemmen. Of tenminste, de partij wil dat de overheid 'de mogelijkheid tot digitaal stemmen krachtig nastreeft'.

Zo jammer dat 'wijvertrouwenstemcomputersniet.nl' het bijltje er bij neer heeft gegooit... als er iets is wat je niet moet willen, dan is dat wel digitaal stemmen. Ik hoop dat er mensen zijn die daar het stokje willen overnemen.

Er zijn heel veel uitstekende redenen die **tegen** digitaal stemmen pleiten. Zo even uit mijn hoofd:

1. Er is geen mogelijkheid om het stemproces te controleren door elke burger. De mogelijkheid daartoe is (niet voor niets!) momenteel een verplichting. Iets wat trouwens nu al niet goed gaat; want de (op)telcomputers draaien niet op Open Source en de gebruikte hardware ook niet. Maar als we digitaal gaan stemmen, blijft er geen enkele controlemogelijkheid meer over voor de burger.
2. Je kan **nooit** tegenhouden dat diegene die stemt, gedwongen wordt door bijv. (echt)genoot. (Tenminste, als er men met 'digitaal stemmen' ook 'stemmen via internet' bedoelt. En daar moet ik wel vanuit gaan. Als stemcomputers in het stemlokaal normaal worden, dan is het slechts een kwestie van tijd dat ook stemmen via internet normaal wordt. Je moet je daarom ook al hand en tand verzetten tegen stemcomputers in de stemlokalen.)
3. Met de bijna-monopolie van gesloten besturingssystemen en bijna-monopolie van hardware (CPU's, moederborden, chipsets, videodivers, etc.) met gesloten code in hardware is het niet alleen voor de burger maar ook voor overheden onmogelijk na te gaan of er niet achterdeurtjes in de hard- of software zitten, die 't stemproces veranderen danwel bespioneren.
4. Er zijn geen waarborgen meer op het stemgeheim. In een stemhokje met potlood weet je dat er niemand meekijkt. Bij een computer thuis is dat nog maar de vraag. Verder zijn er honderdduizenden apparaten besmet met malware, die de stem kunnen meelezen (of zelfs veranderen).
5. Gevaste PDS's kunnen het stemproces (groten)deels blokkeren.



Nog afgezien van dat stemmen met potlood het goedkoopst is. Ja, het tellen van stemmen duurt dan 1 dag langer. So what?? Het formeren duurt gemiddeld toch een aantal maanden.

Natuurlijk, het is *makkelijk* om vanuit je luie stoel te gaan stemmen. Behalve dan voor een grote groep ouderen. Maar makkelijkheid mag zeker niet het belangrijkste argument zijn.

Erg jammer dat het noodzakelijk blijft de nadelen steeds opnieuw te moeten noemen.

[Reactie gewijzigd door kimborntobewild op 30 januari 2021 07:41]

[Reageer](#)



ncc1704

@kimborntobewild • 30 januari 2021 07:41

+1

Zonder tech:

1. Je kan nooit tegenhouden dat diegene die stemt, gedwongen wordt door bijv. (echt)genoot.

Dat kan nu ook ik, mijn vrouw kan mijn machtigen om voor haar te stemmen, ik bepaal vervolgens wat ik aankruis niet zij.

2. Er is geen mogelijkheid om het stemproces te controleren door elke burger. Iets wat (niet voor niets!) momenteel een verplichting is. Iets wat trouwens nu al niet goed gaat; want de telcomputers draaien niet op Open Source en de gebruikte hardware ook niet. Maar als we digitaal gaan stemmen, blijft er geen enkele controlemogelijkheid meer over voor de burger.

De burger die dit controleert, krijgt een vergoeding hiervoor, de mens kan worden beïnvloed, met geld of een andere overtuiging is dit het meest plausibel (kijk naar de onduidelijkheid van het stemmen tellen in andere landen, zoals de VS)

3. Met de bijna-monopolie van gesloten besturingssystemen en bijna-monopolie van hardware (CPU's, moederborden, chipsets, videodivers, etc.) gesloten code in hardware is het niet alleen voor de burger maar ook voor overheden onmogelijk na te gaan of er niet achterdeurtjes in de hard- of software zitten, die 't stemproces veranderen dan wel bespioneren.

door het hele proces nu te laten organiseren en controleren door 1 partij (de overheid) is dit wel een beetje het geval slager keur je eigen vlees..of niet?

4. Er zijn geen waarborgen meer op het stemgeheim. In een stemhokje met potlood weet je dat er niemand meekijkt. Bij een computer thuis is dat nog maar de vraag.

welke waarborgin? de "weet je dat" bij jou is gebaseerd op jouw ervaringen en jou optiek van de organisatie. Naar mijn inzicht is deze manier van waarborgen, juist het minst te vertrouwen, naar mijn weten zit er geen dakje boven de stemhokjes.

Op dit moment ben ik van mening dat het analoge stemmen in eerste instantie meer controleerbaar lijkt dan digitaal stemmen. Echter denk ik ook dat de manier van stemmen zowel digitaal als analoog in deze tijd van

schien eens onderzocht mag worden naar integriteit en of borging.

**kimborntobewild**

@ncc1704 • 30 januari 2021 07:57

+1

Zonder tech:

1. Je kan nooit tegenhouden dat diegene die stemt, gedwongen wordt door bijv. (echt)genoot.

Dat kan nu ook ik, mijn vrouw kan mijn machtigen om voor haar te stemmen, ik bepaal vervolgens wat ik aankruis niet zij.

Je vrouw kan jouw machtigen als ze jouw vertrouwt. Thuis, achter de PC (ik ga ook uit van stemmen via internet, als men het heeft over 'digitaal stemmen'), kan de één de ander fysiek dwingen op partij X te stemmen. Dat zijn twee compleet verschillende situaties.

2. Er is geen mogelijkheid om het stemproces te controleren door elke burger. Iets wat (niet voor niets!) momenteel een verplichting is. Iets wat trouwens nu al niet goed gaat; want de telcomputers draaien niet op Open Source en de gebruikte hardware ook niet. Maar als we digitaal gaan stemmen, blijft er geen enkele controlemogelijkheid meer over voor de burger.

De burger die dit controleert, krijgt een vergoeding hiervoor, de mens kan worden beïnvloed, met geld of een andere overtuiging is dit het meest plausibel (kijk naar de onduidelijkheid van het stemmen tellen in andere landen, zoals de VS)

Neen. Je kan je opgeven om het stemproces bij te wonen in een stemlokaal. Je krijgt daar geen vergoeding voor.

3. Met de bijna-monopolie van gesloten besturingssystemen en bijna-monopolie van hardware (CPU's, moederborden, chipsets, videodrivens, etc.) gesloten code in hardware is het niet alleen voor de burger maar ook voor overheden onmogelijk na te gaan of er niet achterdeurtjes in de hard- of software zitten, die 't stemproces veranderen dan wel bespioneren.

door het hele proces nu te laten organiseren en controleren door 1 partij (de overheid) is dit wel een beetje het geval slager keur je eigen vlees..ofniet?

Neen. De overheid heeft geen inzage in de code in de gebruikte software en hardware. Als je bedoelt dat de overheid niet alles zelf moet gaan ontwikkelen: waarom niet? Zolang de soft- en hardware maar Open Source wordt. Niettemin: ook dan zou ik tegen digitaal stemmen zijn. Genoeg redenen tegen.

4. Er zijn geen waarborgen meer op het stemgeheim. In een stemhokje met potlood weet je dat er niemand meekijkt. Bij een computer thuis is dat nog maar de vraag.

welke waarborgin? de "weet je dat" bij jouw is gebaseerd op jouw ervaringen en jou optiek van de organisatie. Naar mijn inzicht is deze manier van waarborgen, juist het minst te vertrouwen, naar mijn weten zit er geen dakje boven de stemhokjes.

Natuurlijk, technisch gezien kan het: een camera verstoppen in de stemhokjes. Maar ik heb daar nog nooit van gehoord (dat dat gebeurd is). Zeker: als dat eenmaal gaat gebeuren, moeten daar maatregelen tegen worden bedacht. Desnoods te beginnen met metaaldetectoren.

[Reageren](#)



Ben je zo naief? Als iemand zijn/haar partner thuis zou dwingen om op partij X te stemmen, waarom zou die dan bij analoge stemmen niet net zo goed dwingen om de volmacht af te geven.

[Reageer](#)

kimborntobewild @AlexFL • 30 januari 2021 08:33

-1



pagani

@kimborntobewild • 30 januari 2021 08:38

+2

Want de medewerkers van het stembureau die om de paar jaar een paar duizend wildvreemden voorbij zien komen onthouden dat jij een volmacht had?

[Reageer](#)



kimborntobewild

@pagani • 30 januari 2021 08:54

0

Want de medewerkers van het stembureau die om de paar jaar een paar duizend wildvreemden voorbij zien komen onthouden dat jij een volmacht had?

Een familielid van mij werkt al vele jaren in hetzelfde kleine stembureau.

Het valt gewoon op als bepaalde mensen steevast ook een volmacht van hun goed-ter-been-zijnde partner meenemen. Dat weet de persoon die met de volmacht komt, ook. Dus minder kans dat daar massaal gebruik van gemaakt wordt als het om volmachten gaat i.p.v. stemmen achter de PC. Wat mij betreft wordt het stemmen per volmacht trouwens meer aan banden gelegd: als er geen doktersverklaring is dat bijv. iemand heel slecht ter been is, mag het van mij worden verboden. Zoiets.

[Reageer](#)



NMN1665

@kimborntobewild • 30 januari 2021 09:19

+1

Zoals je zelf aangeeft. Kleine stembureaus. Bij de grotere gaat men dat nooit bijhouden. Sterker nog daar zijn de roulaties ook anders.

[Reactie gewijzigd door NMN1665 op 30 januari 2021 11:06]

[Reageer](#)



Boeshnl

@kimborntobewild • 30 januari 2021 12:03

+1

[Reageer](#)**Zer0**

@kimborntobewild • 30 januari 2021 12:18

+1

Het valt gewoon op als bepaalde mensen steevast ook een volmacht van hun goed-ter-been-zijnde partner meenemen.

En hiermee geef je ook aan dat het dus volledig onschuldig kan zijn. Hoe gaan je dan bepalen dat het niet onschuldig zou zijn?

[Reageer](#)**roffeltjes**

@Zer0 • 30 januari 2021 14:45

0

[...]

En hiermee geef je ook aan dat het dus volledig onschuldig kan zijn. Hoe gaan je dan bepalen dat het niet onschuldig zou zijn?

Onderbuik. Er is geen enkel bewijs dat dit een probleem is. Het is niet eens duidelijk of in persona stemmen hier iets aan veranderd.

[Reageer](#)**Ruuuuubje**

@kimborntobewild • 30 januari 2021 08:47

+1

Die situatie is voor sommigen jaar in jaar uit normaal. Denk aan mensen met een lichamelijke beperking ofzo...

De rest van je argumenten snijden hout... Laat deze...

[Reageer](#)**roffeltjes**

@kimborntobewild • 30 januari 2021 14:55

0

Dat is geen goed vergelijk.

Er is enige sociale controle: als je steevast twee stembiljetten komt halen (die voor jezelf en die voor je partner) dan kunnen in elk geval de medewerkers op het stembureau dat zien. Bij stemmen achter de raak van zo'n sociale controle.

1



Hoe zie je dat voor je? "Meneer u mag niet stemmen, u hebt vorige keer ook al een volmacht gebruikt."

Sterker nog, de mensen bij het stemhokje hebben die gegevens niet eens (over schenden van privacy gesproken...).

[Reageer](#)



Blokker_1999

@AlexFL • 30 januari 2021 10:33

0

Ik weet niet hoe volmachten werken in Nederland, maar in België moet een volmacht afgehaald worden op het gemeentehuis door diegene die de volmacht wil geven aan een ander. Dat verhoogd de sociale controle op het geven van een volmacht.

[Reageer](#)



roffeltjes

@Blokker_1999 • 30 januari 2021 14:46

0

Ik weet niet hoe volmachten werken in Nederland, maar in België moet een volmacht afgehaald worden op het gemeentehuis door diegene die de volmacht wil geven aan een ander. Dat verhoogd de sociale controle op het geven van een volmacht.

Barrières zijn slecht voor de participatie.

[Reageer](#)



Blokker_1999

@roffeltjes • 30 januari 2021 17:58

+1

Dit is geen barrière. Mag jij mij eens uitleggen hoe dit een barrière is. Stel je voor dat ik een volmacht zou kunnen gaan vraag op naam van een ander. Dat zou pas erg zijn en fraudegevoelig. Bij verkiezingen, ons democratisch proces, horen nu eenmaal controles, vele controles, om te zorgen dat ze zo eerlijk mogelijk verlopen.

[Reageer](#)



roffeltjes

@Blokker_1999 • 30 januari 2021 18:10

0

Wij krijgen de machtiging samen met de oproep.

- Oproepkaart



Ophalen bij het gemeentehuis is een barrière: extra onnodige stappen. Waarom onnodig? Bovenstaand proces is veilig genoeg, immers je kan maar één van beide manieren gebruiken. Als allebei voorkomen heb je direct fraude te pakken.

En ik kan de impact onderbouwen met cijfers,

Vandaag zijn er 4200 mensen positief getest op COVID. Die mensen verliezen in België per direct stemrecht of moeten de COVID regels breken.

Laten we wel zijn, je bent het direct met me eens dat er elke dag meer mensen ziek worden/been breken dan dat er fraudegevallen zijn geconstateerd (namelijk dat komt nooit voor!). We hebben hier direct de impact op de democratie te pakken: Om een niet bekend probleem aan te pakken sluit je duizenden onschuldige mensen uit.

In Nederland kan ik direct mijn broer machtige zodat mijn stem toch telt.

[Reactie gewijzigd door roffeltjes op 30 januari 2021 18:46]

[Reageer](#)



SirBlade

@Blokker_1999 • 30 januari 2021 20:24

0

Bij voorbeeld als de volmachtgever door lichamelijke gebreken niet naar het gemeentehuis kan komen. Hoe moet iemand die nauwelijks zijn bed/huis uit kan komen door ouderdom/handicap/ziekte/verplichte quarantaine zo'n volmacht ophalen?

[Reageer](#)



blissard

@Blokker_1999 • 30 januari 2021 12:17

0

<https://www.kiesraad.nl/v...de-kamer/stemmen/volmacht>

[Reageer](#)



roffeltjes

@kimborntobewild • 30 januari 2021 09:12

0



Je vrouw kan jouw machtigen als ze jou vertrouwt. Thuis, achter de PC (ik ga ook uit van stemmen via internet, als men het heeft over 'digitaal stemmen'), kan de één de ander fysiek dwingen op partij X te stemmen. Dat zijn twee compleet verschillende situaties.

Je redenen zijn een soort dystopisch OMG OMG OMG verhaal, maar het is als je nadenkt natuurlijk volkomen knots..

1. Om de verkiezingen te beïnvloeden moet je heel veel stemmen switchen. Je vrouw bedriegen? Dat maakt voor de verkiezingen geen mallemoer uit.
2. Via MFA kan je het behoorlijk dichtspijkeren. Is dat waterproof? Ja, je kan niet punt 1 halen zonder dat het opvalt.

Deze twee argumenten blazen echt je hele verhaal weg, Fraude op kleine schaal kan (kan altijd), maar juist de schaal maakt het zo veilig. Anders gezegd, ook nu vertellen mensen zich, zal er een briefje onder tafel waaien etc. etc.

Het is hetzelfde als stemmen per post. Niks mis mee, er is in de USA niet één fraude zaak met de post hard gemaakt (niet eens een beetje!) ondanks de belangen en de bonussen.

Stemmen op afstand kan makkelijk, goede MFA inregelen en het kan.

[Reageer](#)



Blokker_1999

@roffeltjes • 30 januari 2021 10:40

+2

Je hebt ongeveer een 100k stemmen nodig om je eerste zetel te behalen. En dat is echt niet zoveel als je steun kunt vinden in de juiste bevolkingsgroepen. En als je daar 60k mensen kunt overtuigen om ook hun vrouw te dwingen op diezelfde partij te stemmen, dan ben je er al.

Waar het hier om gaat is dat als jij gaat stemmen in het stembokje, je alleen in dat hokje moet gaan staan. Niemand die meekijkt, niemand die ziet wat je doet of mag zien wat je doet. Als je uit het stembokje komt moet je stemformulier zo gevouwen zijn dat niemand kan zien op wie je hebt gestemd. Maak je het wel zichtbaar dan wordt jouw stem automatisch als ongeldig aangemerkt en mag deze niet in de urne gedropt worden.

Thuis achter de computer? Geen enkele vorm van controle meer. Je ziet niet eens wie er inlogd. MFA? Laat me niet lachen.

post in de VS betreft, ik ben daar zeer grote tegenstander van, net om dezelfde reden. Het gaat frauderen, maar net omdat het stemgeheim niet meer gewaarborgd is.



verkiezingen.

[Reageer](#)



!mark

@Blokker_1999 • 30 januari 2021 13:16

+1

En wat het stemmen per post in de VS betreft, ik ben daar zeer grote tegenstander van, net om dezelfde reden. Niet dat een partij hier gaat frauderen, maar net omdat het stemgeheim niet meer gewaarborgd is.

Er zijn in de VS genoeg erg afgelegen buurtschappen waar hoogstens een persoon of ~25-50 woont, het minstens een halve dag rijden is (als de weg überhaupt niet dichtgesneeuwt is 🌨️) naar de bewoonde wereld en de enige betrouwbare toevoer een afgelegen goederenspoorlijn is die eens per week even een tussenstopje maakt om goederen en post af te leveren / op te halen.

Voor dat soort situaties is de mogelijkheid tot stemmen per post de enige realistisch optie voor mensen om te kunnen stemmen, in Nederland of België komt deze situatie eigenlijk niet voor, de relatief afgelegen Waddeneilanden beschikken gewoon over stembureaus.

[Reageer](#)



roffeltjes

@Blokker_1999 • 30 januari 2021 14:43

0



je steun kunt vinden in de juiste bevolkingsgroepen. En als je daar 60k mensen kunt overtuigen om ook hun vrouw te dwingen op diezelfde partij te stemmen, dan ben je er al.

Alleen heb je geen enkel bewijs.

Het moeilijker maken om deel te nemen aan de democratie op basis van de onderbuik is een slecht idee. Ik hoop dat je dit direct beaamt.

Waar het hier om gaat is dat als jij gaat stemmen in het stemhokje, je alleen in dat hokje moet gaan staan. Niemand die meekijkt, niemand die ziet wat je doet of mag zien wat je doet. Als je uit het stemhokje komt moet je stemformulier zo gevouwen zijn dat niemand kan zien op wie je hebt gestemd. Maak je het wel zichtbaar dan wordt jouw stem automatisch als ongeldig aangemerkt en mag deze niet in de urne gedropt worden.

1. Volmacht.
2. Je hebt geen enkel idee of de onderdrukte vrouw in het stemhokje opeens wel de moed heeft om haar man tegen te gaan.

Thuis achter de computer? Geen enkele vorm van controle meer. Je ziet niet eens wie er inlogd. MFA? Laat me niet lachen.

MFA werkt goed voor bancaire* en overheidszaken. Het aantal fraude gevallen haalt bij benadering niet jouw kiesdrempel.

*En de motivatie voor het overnemen van iemands bancaire zaken zijn aanzienlijk groter dan iemands MFA breken voor 1 stem.

En wat het stemmen per post in de VS betreft, ik ben daar zeer grote tegenstander van, net om dezelfde reden. Niet dat een partij hier gaat frauderen, maar net omdat het stemgeheim niet meer gewaarborgd is.

Regels maken.

Ik kan ook een cameratje verstoppen in een stemhokje als ik heel graag wil weten wie waar op stemt.

Ook hier zijn de grote getalen weer doorslaggevend, individueel stemgedrag is niet de moeite waard.

Als je als politicus echt wil klooiën ga je dataminen op Facebook en Twitter om darlans mensen te beïnvloeden, dat gaat veel harder dan op individueel niveau te gaan rommelen.

Stemmen toestaan buiten het stemhokje betekend voor mij automatisch het einde van vrije en eerlijke verkiezingen.

Opwerpen van barrières om te stemmen is ondemocratisch.

Ik kom weer terug op het kernpunt:



Dit maakt het argument zoals je snapt niet sterk, immers er is geen onderbouwing anders dan "gevoel".

Aan de andere kant zijn er heel sterke argumenten die fraude op individueel niveau zo onlogisch maken en die barrières geen goed idee maken.

1. Je moet heel veel individuen flippen. Oftewel 60.000 keer een MFA breken.
2. Door barrières te slechten zal de opkomst en participatie toenemen.
3. Zeker in een tijd van een pandemie is dit een heel goed idee.

[Reageer](#)



Blokker_1999

@roffeltjes • 30 januari 2021 18:09

+1

Wat moet ik bewijzen? Dat je met 100k stemmen genoeg hebt? Ik heb het over een hypotetische situatie, je weet wel, zo eentje die, voor zover mij bekend, niet gebeurd is maar wel zou kunnen gebeuren.

Nee, ik heb geen idee of een onderdrukt persoon de moed heeft om een andere stem uit te brengen in het stemhokje, maar die persoon heeft daar wel de mogelijkheid. Dat is een niet te onderschatten verschil.

MFA werkt goed als het goed gebruikt kan worden. In een relatie waarin een partner onderdrukt wordt, is de kans zeer groot dat de andere partner toegang heeft tot elke vorm van identificatie. Ook de telefoon of welke manier van MFA je ook wenst te gebruiken. Kans is groot dat de andere partner niet eens een eigen bankrekening heeft, en als die er wel is dat de dominante partner er ook volledige toegang toe heeft.

Een individuele stem is inderdaad niet veel waard, maar wat als een gezaghebbend persoon in een groep oproept om allemaal op dezelfde partij te stemmen? Dan hebben we het niet meer over 1 individuele stem. En die groep op zich die mag volgen, dat blijft individuele vrijheid. Maar als in die groep dan ook nog eens de partner beperkt wordt in vrijheden, dan wordt het een ander verhaal.

Met stemmen in het stemhokje wordt geen barriere opgeworpen, iedereen is vrij om naar het stemlokaal te gaan en zijn/haar/hun stem uit te brengen. Dat is geen barriere. Met stemmen per post zoals in de VS is **in theorie** perfect mogelijk om na te gaan wie waarop gestemt heeft. Elke stembrief zit in een enveloppe die terug te brengen is naar een persoon. Dat is een eerste probleem. Het tweede probleem is hetzelfde probleem als hierboven. Er is geen enkele manier om na te gaan of de stem vrij en ongedwongen is uitgebracht.

Dat er geen fraude gebeurd, dat er geen bewijzen zijn van fraude doet geen afbreuk aan de stelling dat deze werkwijze de democratie kan ondergraven. Dat is geen gevoel, dat is gewoon een feit. Onze democratie is gebaseerd op eerlijke en vrije verkiezingen. Dat is de kern van hoe ons democratisch

ij niet kan garanderen dat iedereen vrij zijn stem kan en mag uitbrengen, en dat n per post, dan ondergraaf je net dat basisprincipe.

**roffeltjes**

@Blokker_1999 • 30 januari 2021 18:33

0

Als je beperkingen gaat stellen om deel te nemen aan een democratie moet het een duidelijk doel hebben, dit moet dus onderbouwd worden met feiten.

Een aanname dat een bepaalde doelgroep in een voor jou compleet onbekende mate misbruik zou kunnen maken is hierin niet geldig, al helemaal niet vanwege het discriminatie aspect. Er is nog nooit fraude aangetoond, dus het zware middel van het opwerpen van barrières die participatie moeilijker maken is bizar, ook al omdat het duidelijk is dat het niets gaat uitmaken (de machtiging!).

Dit is ook meteen de sleutel om je angst voor een dominante persoon die mensen oproept iets te stemmen wegneemt, dit is nu al mogelijk, dus je barrière die je hierop werpt doet niets anders dan het participeren moeilijker te maken. Goedwillende mensen het zuur maken voor een niet bewezen nog nooit opgetreden probleem is doodeng.

Nu de barrière die je niet identificeert:

1. Je vraagt mensen ergens heen te gaan. Als ze niet kunnen hebben ze pech. Als je iemand eerst voor een machtiging langs de gemeente stuurt doe je aan directe oneigenlijke ontzeggen van stemrecht: Als ik op de dag van stemmen ziek wordt/been breek/extra shift moet draaien vervalst opeens mijn stemrecht? Waarom? Wat is jouw zwaarwegende reden om mijn stem niet mee te laten tellen? Om deze in cijfers te duiden: 4200 positieve COVID resultaten per dag. Deze mensen verliezen toch niet meteen hun stemrecht vanwege een hypothetisch nog nooit voorgekomen probleem)?

Om het Belgische scenario te bekijken. Als we aannemen dat mensen 14 dagen thuis blijven na een positieve COVID test heb je het dus al snel over 75-100.000 mensen die geen machtiging kunnen opvragen en dus direct hun stem verliezen. Dat is dan zonder de gebroken benen, griep, migraine etc. Als we dit aantal afzetten tegen een hypothetisch probleem zal je hopelijk wel begrijpen waarom dit niet goed is voor democratie.

2. Het wegnemen van barrières(makkelijker maken om te stemmen) zal leiden tot meer mensen die stemmen. Een hogere participatie is goed voor de maatschappij, uitsluiten is funest voor de maatschappij. En in dit geval gaan we uitsluiten omdat we bepaalde culturen niet vertrouwen, een groep die al een hele lage participatie heeft.

Als er geen bewijs is dat dit de democratie ondermijnt is dit direct een reden om democratie te bevorderen. Wat jij voorstaat is juist slecht voor de democratie:

- Je maakt het moeilijker dan nodig om te participeren.
- Je verdenkt bepaalde bevolkingsgroepen van misbruik zonder dat je dit kan bewijzen.



dat kan ook bij gewone stemmen, het is alleen maar meer idioot risico om meteen even data diefstal te doen. Maar er zijn waarnemers die dat voorkomen.... en dat geldt ook voor de geposte stemmen.

Net als je angst voor onderdrukking kan je geen kwantiteit duiden en is het überhaupt geen logische wijze van fraude. Sterker nog, hiervoor zijn er regels en protocollen.

Om het samen te vatten:

Om een hypothetisch probleem waarvoor je geen bewijs kan overleggen te vermijden wil je individuele vrijheid (waar jezelf aan refereert) inperken. Dat is niet bevorderlijk voor participatie en ondergraaft de democratie.

[Reactie gewijzigd door roffeltjes op 30 januari 2021 18:55]

[Reageer](#)



kimborntobewild

@roffeltjes • 30 januari 2021 09:45

0

1. Om de verkiezingen te beïnvloeden moet je heel veel stemmen switchen. Je vrouw bedriegen? Dat maakt voor de verkiezingen geen mallemoer uit.

Het is nog steeds zo dat in bepaalde culturen de vrouw of man onderschikt is aan de man of vrouw. En die culturen hebben wij ook in Nederland. En dat gaat om grote getallen.

2. Via MFA kan je het behoorlijk dichtspijkeren. Is dat waterproof? Ja, je kan niet punt 1 halen zonder dat het opvalt.

MFA is van weinig waarde als het hele stemproces thuis plaatsvindt en onder controle is van de persoon die daar de baas is.

Deze twee argumenten blazen echt je hele verhaal weg

Die ik dus zojuist om zeep heb geholpen.

Fraude op kleine schaal kan (kan altijd), maar juist de schaal maakt het zo veilig.

Als het stemmen eenmaal op internet gaat: dan heb je juist een schimmig stemproces op grote schaal.

Anders gezegd, ook nu vertellen mensen zich, zal er een briefje onder tafel waaien etc. etc.

<https://nl.wikipedia.org/wiki/Whataboutism>

Het is hetzelfde als stemmen per post. Niks mis mee, er is in de USA niet één fraudezaak met de post hard gemaakt (niet eens een beetje!) ondanks de belangen en de bonussen.

Stemmen per post is ook zeer zeker niet te prefereren boven stemmen in een stembokje.

...n makkelijk, goede MFA inregelen en het kan.

...n het. Maar het kan allesbehalve wat betreft de argumenten in mijn lijstje.

**Zer0**

@kimborntobewild • 30 januari 2021 12:26

0

Het is nog steeds zo dat in bepaalde culturen de vrouw of man onderschikt is aan de man of vrouw. En die culturen hebben wij ook in Nederland. En dat gaat om grote getallen.

Ah, nu snap ik ook waarom je eerder sprak over "bepaalde mensen".....

[Reageer](#)**roffeltjes**

@kimborntobewild • 30 januari 2021 14:32

0

[...]

Het is nog steeds zo dat in bepaalde culturen de vrouw of man onderschikt is aan de man of vrouw. En die culturen hebben wij ook in Nederland. En dat gaat om grote getallen.

Ja, ja grote getale, alleen heb je geen getallen. Ik hoop dat je begrijpt dat het feit dat je geen flauw idee hebt hoe wijd verspreid dit is je argument aanzienlijk aan kracht verliest.

1. Bedreigde vrouwen kan je niet duiden in getallen. Het is dus een aanname.
2. Digitaal stemmen veranderd hier niets aan.
3. We weten niet eens of in persona stemmen hier iets aan veranderd.

MFA is van weinig waarde als het hele stemproces thuis plaatsvindt en onder controle is van de persoon die daar de baas is.

Volmacht. 😊

Die ik dus zojuist om zeep heb geholpen.

Nope. Het feit dat de volmacht er is neemt je hele argument weg. Dwang is nu ook mogelijk.

Sowieso ga jij uit van een gecoördineerde actie waarbij 100.000 vrouwen worden gedwongen anders te stemmen. Niet alleen heb je hier geen bewijs voor, je weet niet eens of in persona stemmen dit significant zou veranderen.

Als het stemmen eenmaal op internet gaat: dan heb je juist een schimmig stemproces op grote schaal.

Waarom? Je kan nog steeds een papertrail creëren door een machine elke stem op papier te laten drukken (zie de USA). Je kan dan zowel het digitale proces als het papieren proces met elkaar vergelijken.

<https://nl.wikipedia.org/wiki/Whataboutism>

NEEN. Alleen al het feit dat vertellen en briefje wegwaaien niet gaat is een direct argument dat digitaal op nunten ook betrouwbaarder is en zeer zeker geen whataboutisme.

ook zeer zeker niet te prefereren boven stemmen in een stembokje.



OH wacht dat is juist heel slecht, we willen juist meer participatie. 🗳️ 😊

Alleen technisch gezien kan het. Maar het kan allesbehalve wat betreft de argumenten in mijn lijstje.

Nogmaals, je argumenten komen vooral neer op het verdenken van bepaalde culturen. Aangezien je dus 100.000 samenwerkende kwaadwillende mslims (laten we man en paard noemen) hebben. Mar ook jin moet direct toegeven dat digitaal stemmen dit niet makkelijker maakt, immers de volmacht kan hier ook voor worden misbruikt.

Maar laten we hem eens omdraaien, **je hebt geen enkel bewijs dat vrouwen anders gaan stemmen als ze in het hokje staan.**

En hier is dus het gigantische pijnpunt: Jij wil barrières opwerpen om te stemmen terwijl dat de zwakkeren keihard schaadt. Tenzij je niet zo van democratie houdt is het opgooien van een barricade voor een probleem waar je helemaal nul bewijs voor kan produceren niet zo'n goed idee.

[Reactie gewijzigd door roffeltjes op 30 januari 2021 14:52]

[Reageer](#)



sympa

@ncc1704 • 30 januari 2021 08:25

+1

De burger die dit controleert, krijgt een vergoeding hiervoor, de mens kan worden beïnvloed, met geld of een andere overtuiging is dit het meest plausible (kijk naar de onduidelijkheid van het stemmen tellen in andere landen, zoals de VS)

De fraudeur moet dan wel heel veel mensen omkopen, wil dit gaan werken. En wat heeft 'betaald worden' met eerlijkheid te maken? We worden allemaal betaald voor ons werk, doen we het daardoor oneerlijk? (En als je de VS erbij haalt, daar heeft de verliezer zelfs bewerd dat stemcomputers gehack zouden zijn door een al dode president uit een vijandig land... kortom onzinbeschuldigingen, maar stemcomputers zijn ook in hun narratief onveilig.)

door het hele proces nu te laten organiseren en controleren door 1 partij (de overheid) is dit wel een beetje het geval slager keur je eigen vlees..ofniet?

Het wordt gecontroleerd door (heel veel) burgers. En wie een complot wil organiseren, houdt dat nooit stil, als er tienduizenden medeplichtigen zijn.

welke waarborgin? de "weet je dat" bij jou is gebaseerd op jouw ervaringen en jou optiek van de organisatie. Naar mijn inzicht is deze manier van waarborgen, juist het minst te vertrouwen, naar mijn weten zit er geen dakje boven de stemhokjes.

In ieder geval gaan de biljetten in een bus waar ze hun volgorde kwijtraken. Dat is achteraf niet na te pluizen. Een computer heeft logbestanden. Bedoelde, en onbedoelde.

ning dat het analoge stemmen in eerste instantie meer controleerbaar lijkt
er denk ik ook dat de manier van stemmen zowel digitaal als analoog in deze



Je kan er gewoon bij gaan staan, als waarnemer. Meld je aan.

[Reactie gewijzigd door sympa op 30 januari 2021 08:26]

[Reageer](#)



swhnld

@ncc1704 • 30 januari 2021 08:38

+1

Op puntje 3, worden verkiezingen ook niet vanuit de VN en EU gecontroleerd?

[Reageer](#)



Blokker_1999

@swhnld • 30 januari 2021 10:48

0

Waarnemers worden enkel gestuurd naar landen die een geschiedenis hebben van het schenden van de democratie. Daarnaast hebben zij ook geen enkele invloed op de goedkeuring van resultaten, het is enkel een politiek middel om te kunnen aangeven: wij erkennen het resultaat niet. Maar meer dan dat kan men ook niet doen.

[Reageer](#)



janbaarda

@kimborntobewild • 30 januari 2021 07:30

+1

Om al die gesloten systemen op te ruimen kun je dus het beste op de **Piratenpartij** stemmen. Deze partij is een voorstander van digitale openheid. Waar ook maar enigszins mogelijk **open broncode** en dito apparatuur. Verder hoop ik dat ze de ideeën over 'e-democracyplatformen' wat verder uitwerken.

De ideeën van de Piratenpartij, zoals hier naar voren gebracht worden komen op mij verfrissend over en wijzen de weg naar meer controle over onze eigen digitale vrijheid.

[Reageer](#)



sympa

@janbaarda • 30 januari 2021 08:30

+1

Ik vond de Piratenpartij een verfrissend idee, maar als ze buiten de paden van techniek stappen heb ik er minder binding mee, zoals bij de referenda.

Waar de toeslagenaffaire vreselijk is misgegaan, kan het nog veel verkeerder gaan met de combinatie van social media en bindend wetgevend referendum. En zie de Brexit hoe de aanstichters hun handen dan wassen in onschuld, onder het mom van "het is de wil van het volk".



"En zie de Brexit hoe de aanstichters hun handen dan wassen in onschuld, onder het mom van "het is de wil van het volk"."

Ik was in eerste instantie ook sceptisch over hoe dat referendum gegaan is. Echter, heeft bij de laatste parlementsverkiezingen wel een overduidelijke meerderheid gestemd op de conservatieve partij die geen nieuw referendum wilde over Brexit, met aan de andere kant Labour die daar wel voorstander van was. De opkomst bij deze verkiezingen was ook aanzienlijk hoger dan bij het Brexit referendum. Je kan dus wel stellen dat de Britten 2x vóór Brexit hebben gestemd. 1x nipt met het referendum en 1x overweldigend met de parlementsverkiezingen. De enige conclusie die ik daar uit kan trekken is dat het uiteindelijk wel degelijk de wil van het volk is. Er ligt nu in Nederland een wet klaar voor een bindend referendum. Een eis voor dit referendum is dat de opkomst minimaal zo hoog is als bij de laatste 2e kamer verkiezingen. Zolang de opkomst hoog genoeg is vind ik een bindend referendum prima. De zorgen die jij uit over social media icm bindend referendum zijn eigenlijk dezelfde zorgen die je kan uiten over social media bij 2e kamer verkiezingen. Of bij welke verkiezing dan ook.

[Reageer](#)



Werelds

@old_spice • 30 januari 2021 16:53

+2

Echter, heeft bij de laatste parlementsverkiezingen wel een overduidelijke meerderheid gestemd op de conservatieve partij die geen nieuw referendum wilde over Brexit, met aan de andere kant Labour die daar wel voorstander van was. De opkomst bij deze verkiezingen was ook aanzienlijk hoger dan bij het Brexit referendum. Je kan dus wel stellen dat de Britten 2x vóór Brexit hebben gestemd. 1x nipt met het referendum en 1x overweldigend met de parlementsverkiezingen.

Niet echt, eigenlijk.

Het stelsysteem in het VK is, net als in de VS, slechts semi-democratisch. De verdeling in volksvertegenwoordiging komt in de verste verte niet overeen met de stemmen.

De Tories hebben 43,6% van de stemmen gekregen; Labour 31,1%. Een meerderheid, ja, maar niet overweldigend. In het parlement hebben de Tories echter 56,2% van de zetels door dat scheve systeem van ze. De LibDems hadden 11,6% van de stemmen, maar hebben slechts 1,7% van de zetels.

Labour, SNP en LibDems hadden samen 47,7% van de stemmen maar hebben slechts 40,2% van de zetels gekregen. Alle drie die partijen zijn vanaf het begin tegen Brexit geweest. Sterker nog, de Remain partijen hebben meer stemmen gekregen dan de Leave partijen.

Waar je het vandaan haalt dat de opkomst bij de laatste verkiezingen "aanzienlijk" hoger was dan in 2016 weet ik ook niet. Bij Brexit ging het om ~33,5 miljoen stemmen, in 2019 om ~32 miljoen. De opkomst was juist *lager*.

Inhoudsopgave



(nostalgie) en laaggeschoolden in getrapt en zij hebben het nipt over de lijn gekregen. Het is hard, maar waar. Het ergste is *waar* die mensen vandaan komen. Alle regio's waar de Britse economie op draait stemden Remain, omdat zij weten wat de EU betekent voor import en export (iets dat de rest nu begint te leren 😊). Londen (Greater London zelfs; en veel counties die daar aan grenzen), Liverpool, Manchester, Leeds, Newcastle, York - allemaal Remain meerderheden en stuk voor stuk steden waar grote delen van de economie op draaien. En natuurlijk Schotland en Noord Ierland.

Nu heeft het VK allerlei problemen die wij niet of in mindere mate hebben, maar zoiets zou hier ook kunnen gebeuren. Nee, uitgerekend Brexit is geen voorbeeld van een goed bindend referendum.

[Reageer](#)



sympa

@Werelds • 30 januari 2021 17:04

0

Een correctief referendum heeft veel minder risico's. "Deze wet willen we niet" betekent dat de wet altijd nog van de regering moet komen. Nou heb je kans dat de regering gaat zeggen "we doet het wel en dan mag het volk beslissen" en dat is wat er met brexit gebeurde. Maar dat is beter dan met een wetgevend referendum: ik verzamel 50.000 handtekeningen, er komt een referendum en mijn idee wordt wet. Lijkt me een hoog potentieel op ongelukken hebben.

(En wat betreft stemmen voor de Tories - het enige alternatief in het VK is (door het stelsel) Labour en die deden hun best vooral niks te zeggen over brexit. En ze hadden een toch wel heel erge partijleider. Dus daar had men geen echte keus.)

[Reageer](#)



Werelds

@sympa • 30 januari 2021 20:25

0

Ik zeg ook niet dat er géén bindende referenda zouden moeten zijn, maar Brexit is een heel slecht voorbeeld. Dat is zo'n polariserend onderwerp en heeft zo'n grote impact op de toekomst van het land dat zo'n klein verschil niet bindend mag zijn. Nu zou zoiets in Nederland wel tegengas krijgen als er zulke onzin verkondigd zou worden, maar zelfs dan is het een onderwerp waar 52/48 te dicht bij elkaar ligt om een beslissing in eender welke richting te maken 😊

En ja, als je niet voor de Tories of Labour stemt gaat je stem hoogstwaarschijnlijk verloren. Mijn punt was echter dat de Tories niet echt "overweldigend" hadden gewonnen qua stemmen, enkel qua zetels dankzij het idiote stelsel dat ze hanteren. Ten opzichte van 2017 veranderde er weinig met hun stemmen, het was juist Labour die stemmen verloor aan kleinere partijen. En die stemmen zijn grotendeels verloren gegaan, ondanks het feit dat ze niet naar de Tories (of gelijkgezinde partijen voor zover die er nog zijn) zijn gegaan.

[Reageer](#)



Ja en het verschil met zonder zo'n referendum is dat er gewoon wetten worden doorgedrukt zonder enige toestemming van het volk.

Dat hoeft niet zo'n probleem te zijn overigens, tenslotte hebben partijen een verkiezingsprogramma die vooraf openbaar worden gemaakt, als mensen dan op zo'n partij stemmen, dan stemmen ze ook min of meer in met hun verkiezingsprogramma.

Maar in de praktijk zie je dat zodra partijen zijn gekozen en er een kabinet wordt gevormd, dat er dan ineens plannen tevoorschijn komen die helemaal nergens werden beschreven in het verkiezingsprogramma, in géén van de coalitiepartijen.

Denk dan aan de afschaffing van de dividendbelasting, welke die ene partij zo graag had doorgevoerd. Dat was gewoon een dikke middelvinger naar de kiezer en daarom zou een bindend referendum in een bepaalde vorm wellicht wel een goed idee kunnen zijn m.i

[Reageer](#)



kimborntobewild

@janbaarda • 30 januari 2021 08:09

+1

Waar ook maar enigszins mogelijk **open broncode** en dito apparatuur.

Eens. Het zou in de grondwet moeten komen dat **alle** code in hardware die te maken heeft met het stemproces, geheel Open Source en ten allen tijde geheel inzichtelijk moet zijn (bijv. middels eenvoudige softwaretooltjes de huidige hardware uitlezen).

Software moet natuurlijk ook inzichtelijk zijn; dat spreekt voor zich. Maar de code in hardware is nog vaak erg onderbelicht.

[Reactie gewijzigd door kimborntobewild op 30 januari 2021 08:11]

[Reageer](#)



slijkje

@janbaarda • 30 januari 2021 08:38

+1

Tja, maar dan kom je bij al hun andere standpunten, dan haak ik toch weer even heel snel af.

[Reageer](#)



Blokker_1999

@kimborntobewild • 30 januari 2021 10:30

0

Je eerste punt is eenvoudig op te lossen: software open source maken zoals men in België doet. Maar ook daar gaat weer kritiek op komen van mensen die gaan zeggen dat je niet kunt controleren of de broncode die je krijgt te zien (en die is pas beschikbaar na de verkiezingen, niet ervoor) wel diegene is die gebruikt is



verkiezingsdag en mogen enkel alleen in het stembokje gaan staan. Wij stemmen al zo sinds de jaren 90 en er is hier nog nooit een partij geweest die heeft opgeroepen om stemmen via het internet mogelijk te maken.

Ten derde, er zijn voldoende open ontwerpen om iets volledig op maat te maken als je daar de financiële middelen voor hebt. Zeker wat besturingssystemen betreft zit je er volledig naast. De meeste gebruikte besturingssystemen zijn open source. De enige uitzondering? Desktop computers en laptops.

Je vierde punt is een herhaling van je tweede punt.

Digitaal stemmen wil niet zeggen dat je in een netwerk zit. De procedure in België schrijft voor dat na het beëindigen van de stemming de resultaten op 2 USB sticks worden gezet (je kent dat wel, chinese brol, je wil niet dat de stemmen verloren gaan omdat er 1 ineens niet meer werkt). Die moeten door de voorzitter van het stembureau naar een centrale locatie gebracht worden (samen met alle papierwerk, man zoveel papier dat er nog bij komt kijken) waar deze verwerkt worden samen met alle andere bureaus uit de regio. Je hebt dus niets om te DDoSen als je dat zou willen, want het meeste gebeurt gewoon offline.

[Reageer](#)



Guneyd

30 januari 2021 07:58

+1

Bedankt voor het artikel, op basis hiervan zou ik zeggen dat D66 en De Piratenpartij mijn voorkeur hebben, terwijl Denk, SP en vooral SGP afvallen.

Helaas is de werkelijkheid toch wat complexer:

D66: Een tijd actief lid geweest, maar ik vond het een zeer teleurstellende gang van zaken. Mening van leden werden opzij geschoven, indien partijtop toch iets anders wilde.

De Piratenpartij: Onprofessioneel qua organisatie en tot zover geen kans van slagen.

Maar goed, ik moet mij ook nog wat meer verdiepen in de programma's en wellicht dat ik toch een keuze kan maken als de verkiezingen plaatsvinden 😊.

[Reageer](#)



sympa

@Guneyd • 30 januari 2021 08:32

+1

Je moet vooral kijken wat een partij in de praktijk doet. Hoe ze stemmen, dus niet hoe ze praten. Dat geldt zowel voor uitspraken in de pers als voor spreken in debatten.

Helaas is er in Nederland niet veel aandacht voor.



Je moet vooral kijken wat een partij in de praktijk doet.

Een paar linkjes inzake stemgedrag van partijen inzake techniek / ICT / privacy (al is (leef)milieu het belangrijkste; maar daar gaat dit Tweakers-artikel niet over):

Stemgedrag van partijen betreffende ICT (voor zover het daar onder Economie valt; er is niet echt een techniek-onderdeel op deze site):

<https://partijgedrag.nl/m...=true&search=&action=zoek>

'De StemmenTracker gaat over wat partijen hebben gestemd in de Tweede Kamer':

<https://stemmentracker.nl>

'Deze site brengt het stemgedrag van partijen letterlijk in beeld':

<https://decorrespondent.n...-beeld/316530500-3997e767>

Privacybarometer (PvdD komt daar het beste uit de bus; alleen is de Piratenpartij niet meegenomen op die site):

https://www.privacybarome...Grafiek_met_alleen_wetten

[Reactie gewijzigd door kimborntobewild op 30 januari 2021 09:21]

[Reageer](#)



Toettoetdaan

@kimborntobewild • 30 januari 2021 10:13

+1

Let op dat je hier niet kunt zien waarom een partij voor of tegen stemt. Maar deze linkjes zijn zeker nuttig!

[Reageer](#)



Kevinp

@Toettoetdaan • 30 januari 2021 10:26

+1

Klopt, maar je kan wel de tendens zien één keer iets "vreemds" stemmen kan, maar 10x?

[Reageer](#)



Toettoetdaan

@Kevinp • 30 januari 2021 12:29

0

Dat is precies hoe je er mee om moet gaan, de patronen zoeken.

Waar ik meer voor waarschuw zijn de Twitter accounts van verschillende partijen die zonder context de uitslag van zo een stemming posten en alvast voor je invullen wat je daar van moet vinden.

[Reageer](#)



Belangrijke toevoeging inderdaad. Sinds bekender is geworden dat er allemaal overzichten zijn van wat partijen gestemd hebben wordt daar misbruik van gemaakt om kiezers zand in de ogen te strooien.

Partij X wil scoren en doet een voorstel dat lekker klinkt, maar dat bijvoorbeeld al lang geregeld is of ergens anders afgedekt. Andere partijen stemmen dan tegen, omdat het nergens op slaat en vervolgens schreeuwt partij X op de *socials* "hoe kan dat nou, partij X en Y zijn voor/tegen dit of dat, dat kan toch niet?!".

Irritant.

[Reageer](#)



Sjurm

@sympa • 30 januari 2021 08:58

+1

Dan is het over het algemeen vaak alleen interessant om te zien hoe oppositiepartijen stemmen. De coalitie stemt vaak hetzelfde, dus daar kun je niet heel veel uit afleiden.

[Reageer](#)



Blokker_1999

@Sjurm • 30 januari 2021 10:19

+1

Dat dus, als je eenmaal in een coalitie stapt moet je niet meer naar het partijprogramma kijken maar naar het regeerprogramma. Als de coalitie afgesproken had om A te doen en A komt ter stemming dan is het belangrijk om te zien of ze ook uitvoeren wat ze hadden afgesproken.

Partijprogramma's vormen uiteindelijk de basis voor het vormen van een regeringsprogramma.

[Reageer](#)



sympa

@Blokker_1999 • 30 januari 2021 17:05

0

Dan is het interessant om te kijken welke prioriteiten ze hebben bij de coalitiebesprekingen. Naar mijn persoonlijke smaak hebben ze vaak de (slechte) stokpaardjes als prioriteit, en niet degelijk beleid. Helaas.

[Reageer](#)



kimborntobewild

@Guneyd • 30 januari 2021 08:19

+1

De Distinctie Onprofessioneel qua organisatie en tot zover geen kans van slagen.

enpartij onprofessioneel is qua organisatie (heb je een voorbeeld?); maar ik



D66: Een tijd actief lid geweest, maar ik vond het een zeer teleurstellende gang van zaken. Mening van leden werden opzij geschoven, indien partijtop toch iets anders wilde.

Dat is in elke partij zo.

[Reactie gewijzigd door kimborntobewild op 30 januari 2021 08:22]

[Reageer](#)



PhWolf

@kimborntobewild • 30 januari 2021 09:10

+1

Onderschat niet hoe belangrijk een goed georganiseerde partij is voor de effectiviteit van alles wat die partij doet. Het programma kan nog zo vol staan met mooie en weloverwogen standpunten, maar als de organisatie rammelt en er nauwelijks politiek ervaren mensen deelnemen is de kans klein dat die standpunten worden omgezet in effectief beleid (aangenomen dat die partij op 1 of andere manier in de regering terecht komt). Uiteindelijk wordt wetgeving net zo goed gemaakt in de politieke arena als op een whiteboard in het partijkantoor en heb je ook ministers nodig die geen complete vreemden zijn in de politieke en bestuurlijke wereld om het uit te voeren.

[Reageer](#)



kimborntobewild

@PhWolf • 30 januari 2021 09:27

0

Kijk, een kleinere partij (zoals de Piratenpartij) heeft natuurlijk minder middelen / geschikt personeel. Geen enkele reden om daar niet op te stemmen. (Er kunnen natuurlijk wel andere redenen zijn.) De inhoud is en blijft belangrijker. Een partij heeft stemmen nodig om te kunnen groeien en meer middelen / geschikt personeel te kunnen aantrekken. Verder heb ik trouwens van bewuste Tweakert nog geen antwoord gekregen op mijn vraag om een voorbeeld te noemen van slechte organisatie bij de Piratenpartij.

[Reactie gewijzigd door kimborntobewild op 30 januari 2021 09:28]

[Reageer](#)



PCG2020

@kimborntobewild • 30 januari 2021 09:56

+1

Ik ken verscheidene kaderleden van de PP en zij geven gewoon toe dat het algehele kader te klein is om de PP fatsoenlijk op de politieke kaart te zetten.

En de Piratenpartij heeft, net als veel opkomende partijen, het probleem dat mensen lid worden om hun eigen belangen te verwezenlijken. Die werken zich op naar belangrijke posities binnen de partij (bestuur, etc.) en gaan vervolgens lopen kloten. Om die er weer uit te werken en de schade te herstellen kost tijd en enpartij ook al meermaals mee te maken gehad.

**kimborntobewild**

@PCG2020 • 30 januari 2021 10:04

0

Dan nog.

De inhoud (en ja, natuurlijk, het stemgedrag als ze een zetel zouden hebben) is en blijft belangrijker.

Daar moet je naar kijken als je je stem wilt uitbrengen. Een kleine partij wordt natuurlijk nooit groot, als het argument om niet te stemmen 'partij is nog niet goed georganiseerd' is.

[Reageer](#)**PCG2020**

@kimborntobewild • 30 januari 2021 10:32

0

Lokaal is de Piratenpartij in sommige plaatsen goed georganiseerd. Het is wel duidelijk een partij voor steden met een groot aandeel jong electoraat; in veel studentensteden doen ze het daarom "vrij aardig", om met Maarten van Rossem te spreken. Maar die basis bleek bij de vorige landelijke verkiezingen te smal om ook de landelijke ambities waar te maken, en van wat ik begreep van mijn kennissen bij de PP is dat nog steeds zo.

Dat neemt niet weg dat ik persoonlijk vind dat de PP op "ICT-gebied" (in zeer brede zin) goede standpunten heeft, waar andere partijen vaak op tekortschieten. Maar een partij moet zich ook bezighouden met andere maatschappelijke zaken en daar schort het bij de PP in veel gevallen weer aan.

[Reactie gewijzigd door PCG2020 op 30 januari 2021 10:37]

[Reageer](#)**bzerk**

@PCG2020 • 30 januari 2021 11:28

0

Als ik naar de thema's van het PP programma kijk (ondernemerschap, basisinkomen, economie, belasting, gezondheidszorg, justitie, drugsbeleid, duurzaamheid, mobiliteit, EU, internationale handel, defensie, ontwikkelingssamenwerking, migratie, cultuur, onderwijs, wetenschap, rechten van sekswerkers, wonen, ruimtevaart) dan vraag ik me af welke maatschappelijke zaken het aan schort.

[Reageer](#)**YangWenli**

@PhWolf • 30 januari 2021 11:24

0

Het is algemeen bekend dat zelfs gevestigde partijen die al 100 jaar mee doen moeite hebben met goede kandidaten te vinden. Het ledenaantal van politieke partijen daalt al decennia.



Ik weet niet in hoeverre de Piratenpartij onprofessioneel is qua organisatie (heb je een voorbeeld?); maar ik heb zeker niet het idee dat de bekendere partijen het allemaal perfect of uberhaupt beter doen. Verder vind ik de inhoud toch belangrijker dan een gestroomlijnde organisatie.

Een tijd geleden, toen ik weg was gegaan bij D66, overwoog ik om lid te worden van de Piratenpartij. Zowel op lokaal als nationaal niveau kwam ik een aantal problemen tegen, waarbij een hoop leden niet bereid waren om te participeren en degenen die wel participeerden extreme ego's hadden en vol van zichzelf waren.

Het hielp ook niet echt dat er kinderachtig ruzies werden uitgevochten op de messageboards van de lokale afdelingen, over wie meer/beter geschikt was om de (lokale) piratenpartij te leiden.

Uiteraard is mijn ervaring niet representatief voor heel de partij en puur empirisch te noemen. Het heeft alleen wel een nare bijsmak achtergelaten 🤬.

Dat is in elke partij zo.

True. Ik was destijds redelijk naïef als jonge twintiger en hoopte toch op wat meer.

[Reageer](#)



RielN

@kimborntobewild • 30 januari 2021 13:24

0

Het is ook logisch. De partij is er om een bepaalde reden. Het kan erg goed zijn dat leden een richting op bewegen die tegen de beginselen van die partij gaan. Ja, dan is het logisch dat er een top is om dat te beschermen, anders kun je net zo goed je partij opdoeken.

Hoe heette die gast ook alweer die door middel van lidmaatschap van partijen zo de politiek wilde beïnvloeden? Totaal idioot idee en het laat mijns inziens goed zien dat er een top moet zijn die dit beschermd.

Je kunt altijd lid worden van een andere partij.

[Reageer](#)



Cio

@kimborntobewild • 30 januari 2021 09:18

0

Als voorbeeld: de lijsttrekkersverkiezingen met Ancilla waren best wel treurig. Foute opmerkingen, inhoudelijk was ze niet sterk, maar bij voorbaat duidelijk dat de interne organisatie haar als voorkeur had. Puberaal gedrag alom, niet serieus te nemen.

**Frij5fd**

@kimborntobewild • 30 januari 2021 10:26

+1

Abonnee worden van het NRC helpt ook (ik ben abonnee op een andere kwaliteitskrant overigens). Goede journalistiek is niet gratis en we hebben er geen "recht" op. Met z'n allen maken we dat mogelijk

[Reageer](#)**RielN**

@Gunejd • 30 januari 2021 11:38

0

Ook jarenlang actief geweest voor D66. Inhoudelijk blijf ik nu bij PvdD hangen. Waarom dragen ze die naam nog vraag ik me af.

[Reageer](#)**Biker_007**

@RielN • 30 januari 2021 14:44

0

De naam vind ik ook minder maar de standpunten passen ook goed bij mij.

[Reageer](#)**Noitisnt**

30 januari 2021 10:14

+1

Zo'n artikel als dit hoort niet premium te zijn, dit zou iedereen moeten kunnen lezen.

Ik vind het opvallend dat de VVD nog steeds in 'crimefighters mode' zit waarbij we allemaal bij voorbaat verdacht zijn. Blijkbaar hebben ze niet veel geleerd daar.

[Reageer](#)

AUTEUR

**Tijs Hofmans**

@Noitisnt • 30 januari 2021 10:36

+1

Zo'n artikel als dit hoort niet premium te zijn, dit zou iedereen moeten kunnen lezen.

Ergens anders ook al gecoment maar: "Voor context: ik heb overwogen het om precies deze reden niet Premium te maken. Uiteindelijk toch besloten dat wel te doen vanwege de redenen waarom we Premium hebben ingevoerd, met de belangrijkste overweging dat het wel verder gratis is om te lezen op dit moment."

[Reageer](#)



Helemaal mee eens dat deze informatie voor iedereen toegankelijk is. Helaas schept dit wel de verwachting dat die over, laten we zeggen 4 jaar, niet meer het geval is. Laten we hopen dat dan tenminste een samenvatting te zien is voor iedereen.

[Reageer](#)

AUTEUR



Tijs Hofmans

@Drucchi • 30 januari 2021 15:50

0

Ik sluit ook niet uit dat we dit na de Premium-bèta alsnog gewoon gratis beschikbaar maken - moet ik even op de redactie overleggen, maar ik vind daar zeker wel wat voor te zeggen.

[Reageer](#)



deregtx

@Tijs Hofmans • 30 januari 2021 14:47

0

Graag JA21 toevoegen aan het Artikel. Die gaat waarschijnlijk wel zetels halen in de Tweede Kamer. Piratenpartij is totaal kansloos, maar staat er wel bij. Bovendien hebben ze al zetels in de Eerste kamer, Provinciale Staten en Europarlement. Bedankt

[Reageer](#)



TMoose

@Tijs Hofmans • 30 januari 2021 15:49

0

Het simpele feit dat deze informatie dus mogelijk in de toekomst alleen beschikbaar is voor de 'haves' vergroot het verschil in toegankelijkheid van begrijpelijk geschreven, overzichtelijke informatie. Dit zorgt er voor dat meer mensen minder goed ingelicht gaan stemmen. Nietdat dit artikel nu het verschil maakt, maar een goed voorbeeld waarom bepaalde informatie per definitie zonder drempel toegankelijk zou moeten zijn.

[Reageer](#)



voil

30 januari 2021 10:03

+1

Jammer dat er niets staat over Vrij & Sociaal Nederland, de nieuwe partij van Bas Filippini, oprichter en ex-voorzitter van stichting Privacy First.

Nu zijn er veel nieuwe partijen en zal het moeilijk zijn om alles en iedereen een plaats te geven. Maar juist voor Tweakers zouden sommige partijen een mooi podium kunnen zijn.

**pagani**

@voil • 30 januari 2021 10:48

+1

Het programma klinkt als de libertarische partij, maar dan met "heel veel moeilijke woorden". Terminologie en zinsopbouwen die 90 procent van de samenleving niet volledig zal begrijpen. En dan kom je op mijn grootste kritiekpunt voor dit soort ideeën: Het overgrote deel van de mensen is niet in staat om langetermijnplannen te maken, zeker niet op het gebied van landelijke politiek en macro-economie. Daar is een gekozen volksvertegenwoordiging met advies vanuit experts cruciaal voor.

[Reageer](#)**pOZORjED**

30 januari 2021 07:28

+1

1 bepaalde partij blinkt wel weer uit in hoogmoed, dat is wel duidelijk.

En onze privacy is dus ook niet overal evenveel waard...

Mooi overzicht, bevestigend vooral in de keuzes waar niet te kleuren in maart.

[Reageer](#)**Wouter81S**

30 januari 2021 07:41

+1

Mooi artikel! Als aanvulling hierop, Paul Tang (Europarlementariër van de PvdA) was gisteren te gast bij de podcast "de slag om het internet".

<https://www.vpro.nl/progr...lgoritmes-bij-rellen.html>

[Reageer](#)**antipode**

30 januari 2021 08:00

+1

Mooi artikel. Wel jammer dat er geen stellingen zijn opgenomen over de monopolie op de kabel en de rol van de overheid bij de uitrol van glasvezel. Daar verschillen partijen vermoedelijk ook erg over en gaat ons allemaal aan.

[Reageer](#)**Bigg Balls****+1**

1



Erg informatief en ook goed om te lezen dat partijen waar ikmeer verder vandaar sta toch een interessant programma hebben op dit vlak.

[Reageer](#)**n3z**

30 januari 2021 08:31

+1

GroenLinks heeft verrassend goede ideeën.

[Reageer](#)**Choasmarrk**

@n3z • 30 januari 2021 11:07

0

Groen links staat verrassend ver van de werkelijkheid in de meeste gevallen.

[Reageer](#)**oja****oja**

30 januari 2021 09:04

+1

Om het overzicht niet te groot te maken, hebben we ervoor gekozen alleen de programma's te bekijken van partijen die tijdens de verkiezingen in 2017 in de Kamer zijn gekomen. We hebben een uitzondering gemaakt voor de PiratenPartij, die in de peilingen geen zetels heeft en nog niet in de landelijke politiek actief is geweest. *De reden om deze partij hier toch te bespreken*, is dat zij het explicietst opkomt voor digitalisering.

Wel teleurstellend dat de PiratenPartij niet compleet/gelijkwaardig wordt besproken: die partij ontbreekt namelijk in het onderdeel 'Samenvatting van de programma's'

[Reageer](#)**South_Styler**

30 januari 2021 09:10

+1

Wauw, dit is dus echt een geweldig goed artikel. Hier is flink wat tijd in gaan zitten.
Ik ben hier erg over te spreken, zeker doordat politiek altijd een gevoelig punt van aandacht is.
Dus, complimenten!
Het is een zeer compleet artikel.

[Reageer](#)

AUTEUR

**Tijs Hofmans**

021 10:02

0

[Reageer](#)**DeuTeRium**

@Tijs Hofmans • 30 januari 2021 10:48

0

Helemaal mee eens! Gister had ik wat commentaar, maar dit vind ik een goed en informatief artikel.

[Reageer](#)**b.laverman**

30 januari 2021 09:42

+1

Wat ik mis is iets over de trieste staat van dienst van de overheid mbt IT projecten. Een ministerie van ICT klinkt leuk, maar lost de fundamentele problemen niet op, en "afschuiven" van problemen is niet een kans maar een zekerheid. Voorlopig gaat met in de politiek er nog te vaak van uit dat IT systemen met beleid geregeld kunnen worden: Neem een beslissing, en het komt in orde. Moet er een aanpassing komen? Huppekee, volgende besluit er overheen. De onkunde regeert met kreten als "Hoe moeilijk kan het zijn?" Ik heb zelfs gehoord dat men bewust IT problematiek voor zich uit schuift, om later iets te hebben waar een eventueel mislukken op kan worden afgeschoven.

[Reageer](#)**yannickdoteu**

30 januari 2021 10:40

+1

Ontzettend goed artikel. Jammer dat Volt er niet bijstaat. Ik begrijp wel dat niet alle nieuwe partijen bekeken kunnen worden, maar ik vind ze zeker serieus! Zeker als het over technologie gaat. Voor geïnteresseerden is het zeker de moeite waard om dat te bekijken. Een van de speerpunten van de partij is juist een ministerie voor Digitale Zaken.

[Reactie gewijzigd door yannickdoteu op 30 januari 2021 10:50]

[Reageer](#)**deregtx**

30 januari 2021 10:43

+1

Waarom staat 50plus er wel bij en JA21 niet? 50plus staat op 1 zetel en JA21 op 3 zetels in de Peilingen. Bovendien heeft JA21 7 zetels in de eerste kamer en 3 in het Europarlement 😊

[Reactie gewijzigd door deregtx op 30 januari 2021 10:46]

[Reageer](#)



partijen.

Staan wel uiteraard veel dingen in bij alle partijen die in 4 jaar tijd voor geen meter uitvoerbaar zijn, maar het geeft wel een goed idee van waar de partijen naar toe willen.

[Reageer](#)



Webjoker

30 januari 2021 10:57

+1

Wat een geweldig artikel, complimenten!

[Reageer](#)



florjohn

30 januari 2021 11:30

+1

Zeer uitgebreid en veel objectiever dan het gemiddelde nieuws artikel. Kan je dit voor België maken bij de volgende verkiezingen 😊 [@Tijs Hofmans](#)

Sommige van de commentaren gelezen en mijn tips zijn:

- 1) zet de partijen alfabetisch daar kan niemand iets op zeggen.
- 2) maak je titel niet misleidend, alle vervangen door 14 programma's.
- 3) verander je woordkeuze soms naar iets neutraler. Veel woorden roepen connotaties op. Bvb dit is ongrondwettelijk, zou ik veranderen naar dit vereist een grondwetwijziging die een verworven burgerrecht terugdraait/inperkt.

[Reageer](#)



Neerio

30 januari 2021 12:15

+1

Het partijprogramma van Volt Nederland gaat ook uitgebreid in op digitalisering en heeft net als de piratenpartij plannen voor een ministerie van digitale zaken.

[Reageer](#)



rphilipsen

30 januari 2021 12:29

+1

Ik vind dit het beste premium-artikel dat ik tot dusver voorbij heb zien komen. Hulde!

[@Tijs Hofmans](#) Inhoudelijk wel een opmerking mbt de D66 standpunten. Ze zijn volgens het overzicht tegen traditioneel links. Dat is niet helemaal juist. Dat stond wel in het concept-verkiezingsprogramma, maar die



nooit leiden tot discriminatie of ongelijke kansen. Alleen wanneer het correct wordt toegepast, kan deze techniek bijdragen aan een veiligere samenleving.

[Reageer](#)

AUTEUR



Tijs Hofmans

@rphilipsen • 30 januari 2021 16:28

0

Ah dank je, dat pas ik aan! In sommige gevallen was het definitieve programma er inderdaad nog niet dus ben ik uitgegaan van het concept.

[Reageer](#)



StephanVierkant

30 januari 2021 12:49

+1

Forum voor Democratie:

Zowat alle ict-projecten mislukken, bijna altijd lopen de kosten uit de hand en vaak is het eindproduct niet wat men verwacht had. Het is daarom zeer belangrijk dat er een ministerie van Ict-zaken aangesteld wordt in de toekomst.

Geen analyse waarom het misgaat, maar de oplossing is een apart ministerie. We hebben een ministerie voor infrastructuur en we kunnen nou niet zeggen dat de Betuwelijn, Vliegveld Lelystad, de HSL/Fyra en de Noord/Zuidlijn nou zo'n succes waren. Ook de GGD valt enkel en alleen onder één ministerie en we zien hoe dat nu gaat.

FVD is voor een zogenaamd zaken- of kenniskabinet. We willen dat ministers die aangesteld worden, mensen uit het werkveld en de praktijk zijn. Een programmeur als minister van Ict-zaken.

Een zakenkabinet, totdat de (neutrale) uitkomst niet gewenst is. Je kunt niet een zaken-/kennis-kabinet willen en daarna werkelijk elk advies vanuit het RIVM/OMT neersabelen alsof een stelletje amateurs zijn. Zowel op het klimaat-, stikstof- als Covid-dossier varen ze een totaal andere koers dan de experts. En een programmeur als minister? Liever niet, zeg ik als programmeur. Plasterk was een gevierd wetenschapper, maar heeft het totaal verprutst als minister.

[Reageer](#)



Koffer

30 januari 2021 12:51

+1

Ik mis de piratenpartij in de laatste 2 pagina's bij de samenvatting en stellingen.

Ik vind hun hier wederom toch het sterkste naar voren komen.

Losse leuzen als 'meer zicht op algoritmes' en 'verwijder alle data met 1 knop' zijn voor mij toch wel een beetje als van hebben gegeten.

[Reageer](#)**PjgV**

30 januari 2021 13:07

+1

@All

Security.nl is ook bezig met een programma-analyse, maar dan met de focus op cybersecurity, privacy, Big Tech en digitalisering. Interessant.

Hier deel 1 en 2, de rest komt nog.

<https://www.security.nl/p...t%3A+Deel+1+cybersecurity>

<https://www.security.nl/p...gelicht%3A+Deel+2+privacy>

[Reageer](#)**PixelPhobiac**

30 januari 2021 13:19

+1

Prachtig artikel. Peuk werk!

[Reageer](#)**michielRB**

30 januari 2021 13:41

+1

Digitaks

Standpunt: er moet een 'digitaks' komen.

Uitleg: techbedrijven moeten een digitaks betalen op basis van bijvoorbeeld het aantal gegevens dat ze verzamelen van klanten.

Tech bedrijven moeten gewoon belasting betalen over hun winsten. Nederland wordt volgegooid met datacenters voor Microsoft, Amazon en Google. Als daar winst mee gemaakt wordt moet daar gewoon winstbelasting over betaald worden. Dat, met name de VVD, er voor gezorgd heeft dat er massa's geld via de Amsterdamse zuidas naar de Cayman eilanden, Jersey en andere 0% belastingparadijzen wordt doorgesluisd is wat mij betreft als een dikke laag boter op hun hoofd. Ze piepen dat big-tech nu wegkomt zonder belasting te betalen.

Daarnaast wordt het pas echt iets als er gewoon een verbod komt op commercieel profileren van personen.

[Reageer](#)**Rembert**

30 januari 2021 14:06

+1



reactie want ik ben wel benieuwd, zelfs zonder het journalistieke werk van Tijs.

[Reageer](#)



Patoer

30 januari 2021 14:34

+1

Goed en uitvoerig geschreven stuk en mooi om te lezen. Helaas kan de lezer/kiezer daaruit geen conclusies trekken want geen partij vermeldt hoe zij/hij dat gaan doen (financieren), wat de kosten zijn, hoe haalbaar is het en krijg ik wel voldoende steun of moet ik mijn voorstel afzwakken of in de ijskast zetten of onderling uitruilen voor steun. En dan nog de vragen, met welke partijen moeten we samenwerken straks, als we een kabinet vormen. Je zult zien, uiteindelijk blijft er heel weinig over van al die beloftes in hun programma's, dat heeft het verleden wel bewezen. Maar we blijven positief en kunnen ons, als partij, nog altijd onze excuses maken...toch? Eigenlijk zijn er 2 belangrijke vragen voor mij: Komt het ten goede van de gemeenschap en is het betaalbaar.

[Reageer](#)



Michiel Jaeger

30 januari 2021 15:26

+1

Ik ben geen FvD-stemmer, maar wel blij met de intentie om wat aan de cookiewet te willen doen. Al was het maar de optie van een algemene instelling in de browser, die voor alle sites geldt, met een aantal keuzes variërend tussen niets en alles toestaan. En wie dat niet wil gebruiken, die kan gewoon per site blijven kiezen.

[Reageer](#)



litebyte

30 januari 2021 17:46

+1

Prima overzichtsartikel.

Mogelijk al door iemand anders geopperd, maar woorden (en vooral de hoeveelheid) zegt vooral bij politici weinig. Wat mogelijk nog interessanter is, is wat politieke partijen de afgelopen 4 jaar (bijna) waar hebben gemaakt van de standpunten/toezeggingen uit het vorige programma en wat hier in de praktijk van terecht is gekomen.

En als je de resultaten/percentages hiervan op een of andere manier kan koppelen aan het aantal woorden uit de vorige verkiezingsprogramma's, dan is het helemaal mooi 😊

[Reactie gewijzigd door litebyte op 30 januari 2021 17:49]

[Reageer](#)



Misschien off-topic: maar wat bedoelt men met woning tekort? Geen aanbod, of geen middelen om een basic huis te kopen / huren?

[Reageer](#)



peregrine101

@PhanToM__ • 30 januari 2021 12:21

+1

Offtopic, maar toch maar even geantwoord: in Nederland speelt beide. Men heeft in grote delen van Nederland de sociale woningsector gesaneerd en verkleind in afwachting van krimp. Daarnaast zijn in de vrije sector de huren sneller gestegen als de lonen, waardoor mensen niet het inkomen hebben om een huis te huren, of grote . Parallel daaraan zijn de woningprijzen daardoor explosief gestegen, waardoor kopen ook geen optie is, omdat de financiering niet rond te krijgen is. Specifiek heeft de regering een aantal maatregelen genomen die de hypotheekruimte hebben verkleind. Soms heel indirect, zoals bij de telefooncontracten met een telefoon. Die is nu een lening, die bij de BKR wordt geregistreerd. In de praktijk levert dit soms een min op de hypotheekruimte op van een paar duizend euro. Ook is het niet toegestaan om de kopers kosten te verhypotheken. Daardoor moet men meer eigen geld meenemen.

[Reageer](#)



Insp

30 januari 2021 09:23

0

We hebben voor dit artikel alleen de partijprogramma's van de grootste partijen bekeken. Aan de landelijke verkiezingen doen op dit moment tientallen partijen mee, maar veel daarvan krijgen waarschijnlijk niet genoeg stemmen om in de Tweede Kamer te komen.

En op deze manier van alle pers zullen ze dat ook nooit kunnen worden. Ik snap dat het veel werk is, maar kom op zelfs een overzichtstabel met overige partijen is al teveel gevraagd?

Persoonlijk heb ik op dit moment geen enkel warm gevoel bij de huidige politieke partijen, en ben ik bang dat het kiezen van de minst slechtste gaat worden.

[Reageer](#)

AUTEUR



Tijs Hofmans

@Insp • 30 januari 2021 10:03

0

Welk overzicht is dat precies? Iedereen die op het stembiljet staat? Die oijst is er nu nog niet. Iedereen die nu nog aan het zoeken is naar steunverklaringen? Dat zijn uit m'n hoofd 125 partijen.

[Reageer](#)



Precies, https://www.parlement.com...de_kamerverkiezingen_2021

Maar vanaf 1 februari is hij er wel. Dus feitelijk is niet alleen dat ze niet genoeg stemmen behalen de criteria maar ook dat de info pas op 1 feb. geheel is.

[Reageer](#)



pagani

@Insp • 30 januari 2021 10:11

0

Een fijne overzichtstabel met 89 (!) partijen erin? En wat voegt dat toe als je niet bij al die partijen ook nog iets toevoegt over hun ideeën rondom tech?

[Reageer](#)



Insp

@pagani • 30 januari 2021 11:17

0

Laat ik overzichtstabel wat nuanceren, wat ik eigenlijk bedoel is een lijst met de overige partijen die in het vergelijk van Tweakers niet is meegenomen, of een bron waar ze wel staan.

Ook ik moet nu zeggen dat mijn eerste reactie een schreeuw zonder onderzoek was. 89 partijen zijn erg veel, echter zal dus vanaf 1 feb. dit al flink opgeschoond worden als de definitieve kieslijst bekend wordt.

[Reageer](#)



Joost124

30 januari 2021 09:55

0

Compliment aan het huidige kabinet, aan het gros uit het akkoord hebben ze toch goed voldaan vind ik.

[Reageer](#)



tja

30 januari 2021 10:43

0

" 2. De PvdA wil specifiek de overname van WhatsApp door Facebook terugdraaien."
success, hier heeft NL niets mee te maken.

FvD

"De AVG vervangen door een Nederlandse wet"

"Een Nederlandse maanlanding"

LOL, harmonisatie van de privacy wet en forum wil ook dit niet.

**Ludwig005**

@tja • 30 januari 2021 12:20

0

Veel succes, dit is al 6 jaar geleden gebeurd.

[Reageer](#)**tja**

@Ludwig005 • 30 januari 2021 21:38

0

d'rom clownshow

[Reageer](#)**AgamemnonZ** 

30 januari 2021 19:34

0

Ook handig, met deze tool kan je zelf alle verkiezingsprogramma's in één keer doorzoeken:

<https://openstate.eu/nl/programmavergelijker-tk21/>

[Reageer](#)**BlueBird022**

30 januari 2021 19:47

0

Ik weet in ieder geval zeker dat we een sociaal-ingesteld en progressief kabinet nodig hebben die gericht moet zijn om burgers beter te beschermen tegen grote techgiganten. 😊

Alle gegevens die zij de afgelopen 10 jaar hebben verzameld mag nooit meer gebruikt worden en alle gegevens die zij bezitten moeten vernietigd worden en de prullenbak in. PiratenPartij lijkt een mooi initiatief. Alleen die naam

[Reageer](#)**Bas Boss**

30 januari 2021 20:14

0

Goed stuk.

Alleen stoort ik me aan het gebruik van de term technologie voor IT.

[Reageer](#)

1



ik mis niets het partijprogramma van Spinter: <https://www.spinterpolder.nl/programma2021/privacy>.

Waarom is deze niet meegenomen en bijvoorbeeld de PiratenPartij wel?

[Reageer](#)

1

2

[Volgende >>](#)

Reageer:

Plaats reactie

[Adverteren](#)[Contact](#)[Vacatures](#)[Over Tweakers](#)[Jouw privacy](#)[Algemene voorwaarden](#)[Cookies](#)[Volg @tweakers](#)

◀ 77,2K

[Like Tweakers](#)

◀ 36,4K

[Rss-feeds](#)[Tweakers Discord](#)

Tweakers vormt samen met Hardware Info, AutoTrack, Gaspedaal.nl, Nationale Vacaturebank, Intermediair en Independer
DPG Online Services B.V.

Alle rechten voorbehouden © 1998 - 2021 • Hosting door True